

เจาะปัญหา กับสาระ VAT

- เจาะลึกภาษีมูลค่าเพิ่ม
ที่พลาดไม่ได้
- ทางเดินภาษีซื้อ
กับภาษีซื้อต้องห้าม
และรายจ่ายต้องห้าม
- เอลียภาษีซื้ออย่างไรให้ถูกต้อง
- 320 ถาม-ตอบ
ปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม

โดย...ชุมพร เสนไสย
(สงวนลิขสิทธิ์)

พิมพ์ครั้งที่ 4

MOBILE E-BOOK

อ่านหนังสือออนไลน์ง่ายๆ
ทุกที่ ทุกเวลา
เหมือนมีห้องสมุดส่วนตัว
ผ่านแอปพลิเคชัน

DHARMNITI BOOK STORE

3 LOG IN-SHOP ONLINE

เข้าไปที่ร้าน (Bookstore) เลือกซื้อหนังสือที่ต้องการ
แล้วกด "Buy"

4 PAYMENT

ไปที่รถเข็น (My Cart) เพื่อชำระเงิน

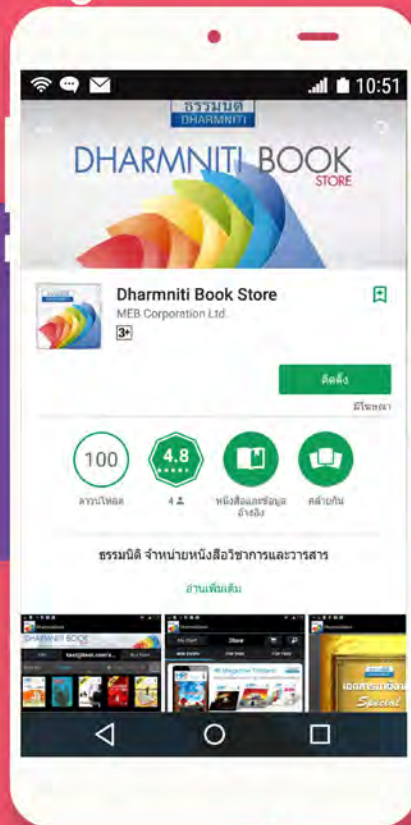
4 ขั้นตอนง่ายๆ ในการสั่งซื้อ E-book

1 DOWNLOAD APP

เข้าไปใน "App Store" พิมพ์ว่า "Dharmniti Book Store"
แล้วกดติดตั้งแอปพลิเคชัน

2 REGISTER

เปิดโปรแกรมเพื่อสร้างบัญชีผู้ใช้งาน

รองรับระบบ

iOS

Android

Windows

สแกน QR CODE
เพื่อขอวิธีการสั่งซื้อ

DOWNLOADS
APPLICATION
FREE

เคาปัญหาทกับสาร: VAT

เคาะปัญหา กับ สาร: VAT

โดย ชุมพร เสนโสภา

ISBN 987-616-302-122-9

พิมพ์ครั้งที่ : 4 เมษายน 2560

ได้รับอนุญาตจัดพิมพ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

(ห้ามคัดลอกหรือถ่ายสำเนาส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้โดยไม่ได้รับอนุญาต มิฉะนั้นจะถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย)

เจ้าของ บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด

ที่ปรึกษา ดุลยทัศน์ พีชมงคล

กิตติยา อาภากุลอนุ

กองบรรณาธิการ ทิพสุคนธ์ วงษ์เมือง

พิสูจน์อักษร ประนอม เพ็ชรสมัย

จันทร์จิรา ชื้อพร้อม

ออกแบบปก ศุภมาศ เนตรพล

รูปเล่ม วรรณา สนธิอนุเคราะห์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

ชุมพร เสนโสภา.

เคาะปัญหา กับ สาร: VAT.-- พิมพ์ครั้งที่ 4.-- กรุงเทพฯ : ธรรมนิติ เพรส, 2560.

580 หน้า.

1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม I. ชื่อเรื่อง.

336.2714

ISBN 978-616-302-122-9

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด

178 อาคารธรรมนิติ ชั้น 4 ซอยเพิ่มทรัพย์ (ประชาชื่น 20) ถนนประชาชื่น

แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

โทรศัพท์ (02) 555-0713 โทรสาร (02) 555-0728

คำนำ

ปัญหาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในการประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการของผู้ประกอบการได้ทุกรูธุรกิจ เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่จัดเก็บจากการขายสินค้าในราชอาณาจักร การให้บริการในราชอาณาจักร และการนำเข้าสินค้า ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นอาจเกี่ยวกับงานที่ผู้ประกอบการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม อันอาจแยกได้เป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับหลักการในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น ได้รับเงินมาแล้วต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่ ซึ่งต้องไปพิจารณาว่าเงินดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนจากการขายสินค้าหรือการให้บริการหรือไม่

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับงานกรรมวิธีภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม การแจ้งเปิด ปิด ย้ายสถานประกอบการ การเลิกกิจการ การยื่นแบบแสดงรายการภาษี ซึ่งหากปฏิบัติไม่ถูกต้องเกี่ยวกับงานกรรมวิธีดังกล่าวก็อาจมีความผิดได้

ส่วนที่ 3 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีขาย ภาษีซื้อที่จะต้องคำนวณให้ถูกต้อง เพื่อไม่ให้เกิดความรับผิดชอบเสียเปรียบ เงินเพิ่ม ในภายหลัง

ส่วนที่ 4 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับเอกสารหลักฐานที่ต้องจัดทำเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ และการจัดทำรายงานภาษี ที่ผู้ประกอบการต้องจัดทำให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

หนังสือ “**เคาะปัญหากับสาระ VAT**” ที่จัดพิมพ์ในครั้งนี้ได้ปรับปรุงจากเนื้อหาเดิมที่ได้ตอบปัญหา อธิบายสาระเกี่ยวกับปัญหา ตลอดจนอ้างอิงข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวให้เป็นปัจจุบัน และมีสาระเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มหลากหลายประเด็นที่น่าสนใจ จึงหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจตามสมควร และหากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับความผิดพลาดต่างๆ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ชุมพร เสนไสย

สารบัญ

Section 1 ความรู้เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	23
1. ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บจากกิจกรรมอะไร	23
(1) การขายสินค้าในราชอาณาจักร	23
(2) การให้บริการในราชอาณาจักร	24
(3) การนำเข้า	26
2. ใครเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม	26
3. การขายสินค้า/การให้บริการ/การนำเข้าสินค้าใดบ้างที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม	27
4. กรณีขายสินค้าหรือให้บริการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว จะต้องปฏิบัติตนอย่างไร	31
4.1 การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	31
4.2 การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม	34
4.2.1 ภาษีขาย	34
4.2.2 ฐานภาษี	35
4.2.3 อัตราภาษี	43
4.2.4 ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม	45
1. ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้า	46
2. ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการให้บริการ	47
3. ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้า	48
4. ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้าหรือให้บริการกรณีพิเศษ	48
4.2.5 ภาษีซื้อ	50
(1) ความหมายของภาษีซื้อ	50
(2) ภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำไปหักในการคำนวณภาษี	50
(3) การนำภาษีซื้อไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มและการเฉลี่ยภาษีซื้อ	54
4.3 การยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม	54
5. เครดิตภาษีและการขอคืนภาษี	57
6. ใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้	58
1. ใบกำกับภาษี	58
2. ผู้มีหน้าที่ออกใบกำกับภาษี	58
3. ข้อห้ามการออกใบกำกับภาษี	58
4. ประเภทของใบกำกับภาษี	59

(1) ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป	59
(2) ใบกำกับภาษีอย่างย่อ	63
(3) ใบกำกับภาษีที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดให้มีรายการเป็นอย่างอื่น	64
5. ใบเพิ่มหนี้	64
6. ใบลดหนี้	66
7. กรณีที่ไม่จำเป็นต้องออกใบกำกับภาษี	69
8. การเก็บรักษาใบกำกับภาษี	71
9. การจัดทำใบแทนใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้	71
7. การจัดทำรายงานเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	72
8. อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และโทษทางอาญา	74

Section 2 เกาะปัญหา ถาม-ตอบภาษีมูลค่าเพิ่ม 75

ข้อ 1. ค่าสินค้าล่วงหน้า	76
ข้อ 2. แจกของให้ลูกค้า/สินค้าขาด Stock มูลค่าที่ต้องเสีย VAT	76
ข้อ 3. สินค้าทดลองใช้/สินค้าตัวอย่าง	77
ข้อ 4. สินค้ารับประกัน/ส่งคืนสินค้าที่รับประกันคืนและส่งสินค้าใหม่ไปแทน	77
ข้อ 5. ลูกค้าไม่ต้องการใบกำกับภาษี ออกให้คนอื่นได้หรือไม่	78
ข้อ 6. เชื้อค Return	78
ข้อ 7. ซ่อมรถ แยกบิลเป็น 2 ฉบับ คนละบริษัท	79
ข้อ 8. ร้านอาหารรับชำระเงินด้วยบัตรเครดิต ออกใบกำกับภาษีรวมได้หรือไม่	79
ข้อ 9. ลูกค้าไม่ให้ชื่อและที่อยู่ ออกใบกำกับภาษีอย่างไร	80
ข้อ 10. ซื้อสินค้าไปใช้ใน EPZ อัตรา VAT 7% หรือ 0%	80
ข้อ 11. ใบลดหนี้มีรายการไม่ครบถ้วน ใช้ได้หรือไม่	81
ข้อ 12. ให้ตัวเครื่องบินลูกค้า	81
ข้อ 13. สำนักงานใหญ่ซื้อสินค้า แต่ให้ผู้ขายออกใบกำกับภาษีในนามสาขา	82
ข้อ 14. โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินแล้ว แต่ให้ผู้ซื้อผ่อนชำระราคาที่ดิน จะเสียภาษีตอนไหน	82
ข้อ 15. บริจาคคอมพิวเตอร์ให้โรงเรียน เสีย VAT หรือไม่ ราคาอะไร	83
ข้อ 16. ทรัพย์สินหรือสินค้าถูกโจรกรรม ต้องเสีย VAT หรือไม่	83
ข้อ 17. ได้รับเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ ต้องเสีย VAT หรือไม่	83

สารบัญ

ข้อ 18. ให้ยืมสินค้า	84
ข้อ 19. ขายสินค้าให้ลูกค้าซึ่งอยู่ในเขตปลอดอากร	85
ข้อ 20. ออกใบกำกับภาษีผิดโดยระบุมูลค่าภาษีผิด (คำนวณผิด)	85
ข้อ 21. ให้คำปรึกษาแก่ลูกค้าต่างประเทศ เสีย VAT ในอัตราเท่าใด	86
ข้อ 22. จ่ายค่าโรงแรมที่พัก ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายหรือไม่	86
ข้อ 23. จ้างผลิตชิ้นงานโดยใช้เครื่องจักรของผู้ว่าจ้าง	87
ข้อ 24. ส่งสินค้าตัวอย่างให้ลูกค้าไปตั้งโชว์	87
ข้อ 25. นำสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาขายให้ลูกค้า	88
ข้อ 26. รับเช็คลงวันที่ย้อนหลัง	88
ข้อ 27. Freight Forwarder เรียกเก็บค่า Freight ขาออก	88
ข้อ 28. ขายแฟรนไชส์	89
ข้อ 29. การใช้ใบกำกับภาษีซื้อเพื่อคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม	89
ข้อ 30. ต่างประเทศจัดทำ Brochure	90
ข้อ 31. ไม่นำภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีซื้อไปเครดิตหักภาษีขาย แต่จะนำไปลงเป็นรายจ่ายได้หรือไม่	90
ข้อ 32. ได้รับเงินค่าบริการก่อนออกใบกำกับภาษี	91
ข้อ 33. ออกใบกำกับภาษีเลขที่ไม่เรียงกัน	91
ข้อ 34. ภาษีซื้อของทรัพย์สินที่ซื้อมาเพื่อบริจาค	92
ข้อ 35. การเรียกเก็บภาษีขายจากลูกค้า แต่ลูกค้าจ่ายโดยคำนวณจากจำนวนเงินที่จ่าย ไม่จ่ายตามใบกำกับภาษีที่เรียกเก็บ	92
ข้อ 36. ส่งคนไปทำงานให้บริการด้านวิศวกรรมที่ต่างประเทศ	93
ข้อ 37. สินค้าขาด/เกินจาก Stock	94
ข้อ 38. ออกใบกำกับภาษีแยกชุด	94
ข้อ 39. ทรัพย์สินของบริษัทขาย	95
ข้อ 40. แจก/บริจาคสินค้า	95
ข้อ 41. เป็นนายหน้าให้ต่างประเทศหาลูกค้าในไทย	96
ข้อ 42. เป็นนายหน้าให้ต่างประเทศหาลูกค้าในต่างประเทศ	96
ข้อ 43. เปลี่ยนอะไหล่สินค้าที่มีประกัน	97
ข้อ 44. ค่าประกันเงินกู้โดยผู้ค้ำประกันอยู่ต่างประเทศ	97
ข้อ 45. เรียกคืนเงินทอรองจ่ายที่จ่ายแทนบริษัทแม่ไปก่อน	98

ข้อ 46. ชาย Uniform ให้พนักงาน ต้องออกใบกำกับภาษี	98
ข้อ 47. พนักงานใช้โทรศัพท์ของบริษัท	98
ข้อ 48. รับเช็คค่าบริการ ลงวันที่ล่วงหน้า	99
ข้อ 49. ส่งออกวัตถุดิบต้องลงรายงานภาษีขายหรือไม่	99
ข้อ 50. การขายคูปองอาหารและแถมคูปองอาหาร	100
ข้อ 51. นำเข้าสินค้ามาขายให้ผู้ซื้อโดยให้ผู้ซื้อออกของเอง	100
ข้อ 52. ออกใบกำกับภาษีขาย จะถ่ายเอกสารใบกำกับภาษีขายส่งให้ลูกค้าผิดหรือไม่	101
ข้อ 53. ออกใบลดหนี้ต้องมีเอกสารประกอบอะไรบ้าง	101
ข้อ 54. รับเงินมัดจำค่าสินค้าบางส่วน เมื่อส่งสินค้าจะออกใบกำกับภาษีส่วนที่เหลือ	102
ข้อ 55. ใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้สูญหาย การออกใบแทนต้องแจ้งความหรือไม่	102
ข้อ 56. ค่าบริการหาพนักงานให้บริษัทต่างประเทศ เสีย VAT อัตราใด	103
ข้อ 57. ให้บริการแก่ลูกค้าที่อยู่ใน EPZ หรือเขตปลอดอากร เสีย VAT 0% หรือไม่	103
ข้อ 58. ภาษีซื้อค่างวดเช่าซื้อรถยนต์นำมาหักภาษีขายได้หรือไม่	104
ข้อ 59. แบบแสดงรายการภาษีที่ดาวน์โหลดจาก Website ของกรมสรรพากร นำมาใช้ยื่นแบบเสียภาษีได้หรือไม่	104
ข้อ 60. ส่งสินค้าตัวอย่างไปต่างประเทศต้องเปิด Invoice และลงรายงานภาษีขายหรือไม่	104
ข้อ 61. ขายวัตถุดิบให้บริษัทในเขต EPZ ได้อัตรา 0% หรือไม่	105
ข้อ 62. ขายทรัพย์สินที่ใช้จนแล้วเสีย VAT หรือไม่	105
ข้อ 63. ออกใบกำกับภาษีล่าช้า	106
ข้อ 64. ซ่อมสินค้าของผู้ว่าจ้างที่อยู่ต่างประเทศ โดยซ่อมให้ลูกค้าของผู้ว่าจ้างในประเทศ	106
ข้อ 65. ภาษีซื้อ ชื่อทองคำให้พนักงาน และเช่ารถมาใช้ในกิจการ	107
ข้อ 66. ผู้ขายสินค้าคำนวณราคาสูงไป ต้องออกใบลดหนี้ที่มี VAT หรือยกเลิกใบกำกับภาษีแล้วออกใหม่	108
ข้อ 67. นำใบกำกับภาษีซื้อไปใช้ในเดือนอื่นภายใน 6 เดือน แต่เขียนเดือนที่นำไปใช้ผิดไป แก้ไขได้หรือไม่	108
ข้อ 68. จัดงานปีใหม่ ชื่อของรางวัลมาจับสลาก ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	109
ข้อ 69. ออกใบกำกับภาษีด้วยเครื่องบันทึกการเก็บเงิน ถ้าเครื่องเสียจะออกด้วยระบบ Manual ได้หรือไม่	109
ข้อ 70. ขายสินค้าโดยมีภานะใส่สินค้าให้ลูกค้า	110

สารบัญ

ข้อ 71. ส่งสินค้าทางรถ ออกใบกำกับภาษีวันไหน	110
ข้อ 72. ออกใบลดหนี้ค่าบริการมีผลต่อภาษีหัก ณ ที่จ่าย หรือไม่	111
ข้อ 73. ประกันชีวิต เสียภาษี VAT หรือไม่	112
ข้อ 74. การพิสูจน์ใบกำกับภาษีปลอม	112
ข้อ 75. บริจาคสินค้าให้สถานศึกษาหรือบริจาคทรัพย์สินให้วัด ต้องเสีย VAT หรือไม่	112
ข้อ 76. ลูกค้าชำระเงินเกิน โดยให้หักกับการส่งของครั้งต่อไป ต้องออกใบกำกับภาษีอย่างไร	113
ข้อ 77. ได้รับเงินค่าส่งเสริมการขาย ต้องเสีย VAT หรือไม่	113
ข้อ 78. ขายสินค้าพร้อมขนส่ง เสีย VAT อย่างไร (มิได้ประกอบกิจการขนส่ง)	114
ข้อ 79. ได้รับใบกำกับภาษีฉบับใหม่แทนใบเดิม แต่ไม่มีสำเนาใบเดิม ขอคืน VAT ช้อได้หรือไม่	114
ข้อ 80. ทำสัญญาซื้อขายสินค้ากับส่วนราชการพร้อมติดตั้ง ติความเป็นการให้บริการได้หรือไม่	115
ข้อ 81. ขายสินค้าพร้อมติดตั้งแยกรายการ	115
ข้อ 82. ออกใบกำกับภาษีชื่อเป็นภาษาอังกฤษ ที่อยู่เป็นภาษาไทยได้หรือไม่	116
ข้อ 83. ส่งออก แต่ออกใบกำกับภาษีผิดไป	116
ข้อ 84. ภาษีซื้อค่าน้ำมันเติมรถกระบะเช่า ขอเครดิตได้หรือไม่	117
ข้อ 85. ตัด Stock และออกใบกำกับภาษีปลายเดือน แต่ส่งของต้นเดือนถัดไป ผิดหรือไม่	117
ข้อ 86. ขายสินค้าที่ได้รับยกเว้น VAT	118
ข้อ 87. ภาษีซื้อค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ของอาคารเช่าที่เป็นชื่อผู้ให้เช่า ขอคืนได้หรือไม่	118
ข้อ 88. ใบกำกับภาษีหาย จะขอให้ผู้ขายยกเลิกและออกใบใหม่ ต้องแจ้งความหรือไม่	118
ข้อ 89. ออกใบกำกับภาษีก่อนส่งมอบสินค้าได้หรือไม่	119
ข้อ 90. ผู้ขายสินค้ามารับเช็คล่าช้า	119
ข้อ 91. ผู้ขายทำใบกำกับภาษีหาย ออกใบแทนให้ผู้ซื้ออีก 4 เดือน ขอเครดิตภาษีซื้ออย่างไร	120
ข้อ 92. ให้บริการภัตตาคารมีส่วนลดให้ลูกค้าจะลงรายงานภาษีขายอย่างไร	121
ข้อ 93. ได้รับใบลดหนี้คนละเดือนกับเดือนที่ระบุในใบลดหนี้จะนำมาคำนวณ VAT อย่างไร	122
ข้อ 94. ภาษีซื้อไม่ขอคืนกับภาษีซื้อต้องห้าม ต่างกันอย่างไร	122
ข้อ 95. สำเนาใบกำกับภาษีหาไม่พบ ลูกค้าขอใบแทนโดยถ่ายเอกสารใบกำกับภาษีของลูกค้า	123
ข้อ 96. ลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี จะ Scan ได้หรือไม่	124
ข้อ 97. ใบกำกับภาษีซื้อที่ออกด้วยคอมพิวเตอร์ เขียน Barcode สินค้าเพิ่มได้หรือไม่	124
ข้อ 98. ชื่อทองคำให้พนักงาน เสียภาษีอย่างไร	125
ข้อ 99. ลูกค้าทำใบกำกับภาษีหาย ขอให้ print ใหม่อีกครั้งหนึ่ง ผิดหรือไม่	126

ข้อ 100. ออกใบกำกับภาษีไปแล้ว ชื่อลูกค้าผิด ลูกค้าขอเปลี่ยนชื่อให้ถูก มีกำหนดเวลาหรือไม่	126
ข้อ 101. ออกใบลดหนี้หลังการขายแล้วหลายเดือน ทำได้หรือไม่	127
ข้อ 102. รับเงิน Advance ออก Tax Invoice/Reciept แต่ไม่มี VAT ได้หรือไม่	127
ข้อ 103. ขายของให้ผู้ซื้อไปแล้ว แต่ออกใบกำกับภาษีในเดือนที่ผู้ซื้อตรวจรับของ	128
ข้อ 104. ขายสินค้าไปแล้ว ลูกค้าแจ้งว่าน้ำหนักขาด ออก Credit Note (ใบลดหนี้) ต่อมาแจ้งว่าน้ำหนักไม่ขาด ขอให้ออก Debit Note (ใบเพิ่มหนี้) ทำได้หรือไม่	128
ข้อ 105. ใบกำกับภาษีซื้อฉีกขาดตรงลายเซ็นผู้อนุมัติ ใช้ได้หรือไม่	129
ข้อ 106. เป็นตัวแทนรับเงินแทนผู้ผลิต ผู้ผลิตรับเงินไม่ครบ ที่เหลือให้เป็นเงินบริจาคน	129
ข้อ 107. ใบกำกับภาษีพิมพ์จากคอมพิวเตอร์ ฉบับแรกเป็นใบกำกับภาษี ต้องมีคำว่า “เอกสารออกเป็นชุด” หรือไม่	130
ข้อ 108. เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม ตามแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30) ลงเป็นค่าใช้จ่ายได้หรือไม่	130
ข้อ 109. ออกใบกำกับภาษีไปแล้ว ลูกค้าให้ยกเลิกแล้วออกใหม่ แต่ออกใบลดหนี้ให้แล้ว จึงออกใบกำกับภาษีให้ใหม่ ทำได้หรือไม่	131
ข้อ 110. ใบกำกับภาษีต้องให้ผู้ซื้อสินค้าเซ็นรับสินค้าหรือไม่	131
ข้อ 111. ส่วนลดที่ลูกค้าขึ้นทะเบียนก่อนกำหนดมี VAT หรือไม่	132
ข้อ 112. ขายสินค้า 1 ชั้น แถม 1 ชั้น กับขายสินค้า 1 ชั้น แถม 2 ชั้น ต่างกันอย่างไร	132
ข้อ 113. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีอย่างย่อนำไปหักภาษีขายได้หรือไม่	133
ข้อ 114. ส่งสินค้าให้ลูกค้ารายเดียวกันทุกวัน รวมยอดออกใบกำกับภาษีสัปดาห์ละ 1 ใบ ได้หรือไม่	133
ข้อ 115. ออกใบกำกับภาษีภายหลัง Tax Point เกิดขึ้นไม่เกิน 3 วัน ทำได้หรือไม่	133
ข้อ 116. ทำสินค้าขาย แล้วนำเอาสินค้าที่ขายไปใช้ในกิจการของตนเอง เสีย VAT หรือไม่	134
ข้อ 117. นายหน้าหาลูกค้าต่างประเทศให้ผู้ขายในประเทศ เสีย VAT 7% หรือ 0%	134
ข้อ 118. ส่งสินค้าไปไว้ที่ห้างสรรพสินค้าเพื่อขาย ห้างฯ ส่งคืน ออกใบลดหนี้ได้หรือไม่	135
ข้อ 119. ซื้อเหล้ามาแจกลูกค้า ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	135
ข้อ 120. ลูกค้าจ่ายค่าบริการขาดไป จะออกใบกำกับภาษีเต็มจำนวนได้หรือไม่	136
ข้อ 121. สำเนาใบกำกับภาษีจะจัดทำโดยถ่ายเอกสาร Stamp หรือ Copy ได้หรือไม่	136
ข้อ 122. นำทรัพย์สินเก่าที่ใช้แล้วไปบริจาค เสีย VAT หรือไม่ และภาษีซื้อที่ขอคืนไปแล้วต้องส่งคืนหรือไม่	137

สารบัญ

ข้อ 123. ภ.พ.30 กับ ภ.ง.ด.50 แตกต่างกันอย่างไรในด้านรายได้เพื่อเสียภาษี	138
ข้อ 124. ออกใบกำกับภาษีไปแล้ว ลืมนำไปมอบให้ผู้ซื้อจนเกิน 6 เดือน ผู้ซื้อไม่ยอมรับ จะออกใหม่ได้หรือไม่	140
ข้อ 125. ยื่นภาษีขายขาดไป แต่เดือนนั้นยังมีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย เมื่อยื่นภาษีขายเพิ่มเติม ต้องเสียเงินเพิ่มหรือไม่	140
ข้อ 126. ใบกำกับภาษีรวมเป็นค่าสินค้า ไม่ได้แยกเป็นแต่ละรายการของสินค้าที่ซื้อ ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	141
ข้อ 127. ผู้ขายลืมนำใบกำกับภาษี เวลาผ่านไปผู้ซื้อทวงใบกำกับภาษี ผู้ขายจะออกได้หรือไม่	142
ข้อ 128. ซื้อรถยนต์นั่งเกิน 7 ที่นั่ง ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	143
ข้อ 129. นำเข้าเครื่องจักรมาผลิตสินค้า ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	143
ข้อ 130. ใบกำกับภาษีซื้อ ราคาสินค้าและจำนวน VAT ถูกต้อง แต่ยอดรวมทั้งหมดเป็นยอดที่ผิด	143
ข้อ 131. จัดงานปีใหม่ร่วมกัน ออกเงินทดรองจ่ายไปก่อนแล้วเรียกเก็บคืน ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	144
ข้อ 132. ภาษีซื้อต้องห้ามตามกฎหมาย นำมาลงเป็นรายจ่ายหรือต้นทุนได้หรือไม่	145
ข้อ 133. ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ ถือเป็นใบเสร็จรับเงินได้หรือไม่	146
ข้อ 134. ออกใบลดหนี้ที่มี VAT อ้างอิงใบกำกับภาษีฉบับเดิม ต้องระบุอะไรบ้าง	146
ข้อ 135. ซื้อสินค้าจากผู้ขาย แต่ผู้ขายบอกให้จ่ายเงินให้คนอื่น ใช้หลักฐานอะไรในการลงค่าใช้จ่าย	147
ข้อ 136. ใบกำกับภาษีซื้อระบุชั้นของอาคารผิดไป	147
ข้อ 137. เช่ารถยนต์กระบะมาทำการขนส่งสินค้าของบริษัท คำนำน้นขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	148
ข้อ 138. ได้รับใบกำกับภาษีซื้อ ปรากฏรายการไม่ถูกต้อง ผู้ออกใบกำกับภาษีห้ามขอใบใหม่ภายใน 7 วัน	148
ข้อ 139. ชิปปิ้งออกใบกำกับภาษีเมื่อใด	149
ข้อ 140. ซื้อน้ำมันเบนซินเติมรถตัดหญ้า รถโฟล์คลิฟต์ ใบกำกับภาษีไม่ระบุเลขทะเบียนรถ สามารถใช้ VAT ซื้อได้หรือไม่	149
ข้อ 141. ใบกำกับภาษีซื้อที่มีการขีดเส้นใต้จำนวนเงินค่าสินค้าและจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่ม ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	150
ข้อ 142. จ่ายเงินสนับสนุนให้ผู้ซื้อซื้อสินค้าทุกเดือน ต้องเสีย VAT หรือไม่	150
ข้อ 143. บริจาคสินทรัพย์ถาวรมูลค่า 1 บาท/ชิ้น ให้วัด ต้องเสีย VAT ขายหรือไม่	151
ข้อ 144. โบนัสจากการซื้อสินค้าถึงเป้าที่ผู้ขายกำหนด ต้องเสีย VAT หรือไม่	152

ข้อ 145. จ่ายค่าบริการให้ผู้รับจ้างในต่างประเทศ ต้องยื่น ภ.พ.36 หรือไม่	152
ข้อ 146. จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ให้บริษัทต่างประเทศ ต้องยื่น ภ.พ.36 หรือไม่	153
ข้อ 147. ชำระค่าสินค้าไปต่างประเทศ ต้องยื่น ภ.พ.36 หรือไม่	153
ข้อ 148. นำส่งภาษีโดยยื่น ภ.ง.ด.54 แล้วต้องมี ภ.พ.36 ด้วยทุกครั้งหรือไม่	154
ข้อ 149. ได้รับใบกำกับภาษี รายการ เล่มที่/เลขที่ เขียนด้วยปากกา หรือประทับด้วย Running Number นำมาเครดิตได้หรือไม่	155
ข้อ 150. ออกใบกำกับภาษีอย่างย่อด้วยเครื่องบันทึกการเก็บเงิน ลงรายงานภาษีขายอย่างไร	156
ข้อ 151. ใบลดหนี้และใบกำกับภาษีขาย ลงรายงานภาษีขายแยกเล่มกันได้หรือไม่	156
ข้อ 152. ใบกำกับภาษีมีเลขที่ใบ PO และชื่อ Sale ในใบกำกับภาษีผิด จะเซ็นชื่อแล้วแก้ไขได้หรือไม่	157
ข้อ 153. ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ที่มี VAT อ้างถึงใบกำกับภาษีหลายฉบับได้หรือไม่	157
ข้อ 154. ส่งสินค้าไปแล้วหลายครั้งหลายวันรวมออกใบกำกับภาษีเพียง 1 ฉบับ ผิดหรือไม่	158
ข้อ 155. ซื้อคูปองน้ำมันเพื่อใช้เติมรถยนต์โดยตรง ใบกำกับภาษีไม่ได้รับเลขทะเบียนรถยนต์ ใบกำกับภาษีถูกต้องหรือไม่	158
ข้อ 156. แก้ไขรายการ ราคา/หน่วย ในใบกำกับภาษีได้หรือไม่	159
ข้อ 157. บริษัทต่างประเทศขายสินค้าให้ผู้ซื้อในประเทศไทย แต่ให้โรงงานในไทยส่งมอบสินค้าให้ผู้ซื้อ เสีย VAT อย่างไร	159
ข้อ 158. จ่ายค่าธรรมเนียมการใช้ Website ของต่างประเทศ มี ภ.พ.36 หรือไม่	161
ข้อ 159. จัดรายการส่งเสริมการขายให้ลูกค้าสะสมยอดซื้อในแต่ละวัน แล้วนำมาแลกของแจก เสีย VAT หรือไม่	161
ข้อ 160. ออกใบแทนใบกำกับภาษี แล้วต้องนำส่งภาษีของเดือนที่ออกใบแทนอีกหรือไม่	162
ข้อ 161. ผู้ซื้อรับมอบสินค้าแล้ว แต่ผู้ขายไม่ยอมออกใบกำกับภาษี รับสินค้าเข้า Stock ได้หรือไม่	163
ข้อ 162. ได้รับใบกำกับภาษีซื้อ ผู้ขายใช้ตราประทับคำว่า “ต้นฉบับ” ในใบกำกับภาษี ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	163
ข้อ 163. แถมสินค้าพร้อมขายสินค้า ของแถมหมดทำอย่างไร	164
ข้อ 164. หาลูกค้าในต่างประเทศให้บริษัทในประเทศไทย ได้ค่า Commission เสีย VAT หรือไม่	164
ข้อ 165. ใบกำกับภาษีไม่มีคำว่าแขวง เขต เฉลิมภาษีซื้อได้หรือไม่	165
ข้อ 166. ออกใบกำกับภาษีใบเดียว ขายสินค้าหลายๆ รายการ แต่บรรยายคำเดียวได้หรือไม่	165

สารบัญ

ข้อ 167. ค่าตอบแทนการแนะนำให้ซื้อสินค้าจากผู้ผลิต เสีย VAT หรือไม่	166
ข้อ 168. การเปลี่ยนภาษีซื้อ ฐานภาษีในการเปลี่ยนภาษีซื้อของสาขา จะใช้ฐานเดียวกับสำนักงานใหญ่ได้หรือไม่	167
ข้อ 169. ส่วนลดตามเป้า เสีย VAT หรือไม่	167
ข้อ 170. ใบกำกับภาษีซื้อเป็นของสาขา แต่นำไปเก็บไว้ที่สำนักงานใหญ่ ผิดหรือไม่	168
ข้อ 171. นำเข้าสินค้า เสีย VAT นำเข้า ภาษีซื้อจะใช้ฐานตามใบชน หรือคำนวณตามใบเสร็จรับเงินของกรมศุลกากร	169
ข้อ 172. นำสินค้าที่มีไว้ขายแจกให้ลูกค้าที่มางานเลี้ยงของบริษัท เสียภาษีขายจากราคาใด	169
ข้อ 173. กำหนดเงื่อนไขกับลูกค้า ถ้าทำเป่าขายได้จะลดหนี้ให้ ออกใบลดหนี้ที่มี VAT ได้หรือไม่	169
ข้อ 174. แจกสร้อยคอทองคำแก่ผู้โชคดี เสีย VAT คำนวณราคาทองคำจากราคาใด	170
ข้อ 175. ซื้อสินค้าจากสาขาของตนเอง ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	170
ข้อ 176. ภาษีมูลค่าเพิ่มจากการแปลงค่าเงิน คำนวณอย่างไร	171
ข้อ 177. แก๊ซอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มในใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปได้หรือไม่	172
ข้อ 178. ออกใบกำกับภาษีช้า ผู้รับนำไปเครดิตภาษีซื้อได้หรือไม่	172
ข้อ 179. สินค้าเสีย สินค้าหมดอายุ ต้องเสีย VAT หรือไม่	172
ข้อ 180. คำนวณราคาสินค้าต่ำไป ออกใบเพิ่มหนี้ที่มี VAT ได้หรือไม่	173
ข้อ 181. ขายทรัพย์สินไปแล้ว แต่ไม่ได้เสียภาษีขาย จะยื่นเพิ่มเติมได้หรือไม่	174
ข้อ 182. ส่งมอบทรัพย์สินที่ขายแล้ว แต่ออกใบกำกับภาษีให้ผู้ซื้ออีก 2 เดือน ยื่นภาษีขายเดือนที่ออกใบกำกับภาษี จะถูกต้องหรือไม่	174
ข้อ 183. ผากขายสินค้าต้องออกใบกำกับภาษีเมื่อใด ส่งสินค้าตัวอย่าง ต้องออกใบกำกับภาษี เสีย VAT หรือไม่	175
ข้อ 184. จด ภ.พ.01 ไม่มีชื่อถนน แต่ออกใบกำกับภาษีเต็มชื่อถนนได้หรือไม่	176
ข้อ 185. ขายสินค้าน้ำหนักขาดไป เกินไปจากใบกำกับภาษี ออก Debit Note (ใบเพิ่มหนี้) Credit Note (ใบลดหนี้) ที่มี VAT ได้หรือไม่	176
ข้อ 186. ออกใบกำกับภาษีผิด แต่ยังไม่ส่งมอบให้ลูกค้า ยกเลิกและออกใหม่ทันทีได้หรือไม่	177
ข้อ 187. พิมพ์ใบกำกับภาษีจากโรงพิมพ์ สัมพิมพ์เลขที่ใบสั่งซื้อ เขียนแทนได้หรือไม่	178
ข้อ 188. ซื้อสินค้า ผู้ขายออกใบกำกับภาษี 2 ครั้ง ครั้งแรกเป็นเงินมัดจำมีราคาเต็ม ครั้งที่ 2 เป็นรายการสินค้า แต่ไม่มีราคา เครดิตภาษีซื้อได้หรือไม่	178
ข้อ 189. ใบกำกับภาษีมีมตราลาย Original ขอคืนภาษีได้หรือไม่	179

ข้อ 190. ซื้อสินค้าก่อนจด VAT ขอเครดิตภาษีซื้อได้หรือไม่	180
ข้อ 191. จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.01) ไม่มีชั้น แต่ได้รับใบกำกับภาษีซื้อ มีชั้น ใช้ภาษีซื้อได้หรือไม่	180
ข้อ 192. ขายสินค้าพร้อมติดตั้งให้ลูกค้า เปิดใบกำกับภาษีแยกกันได้หรือไม่ และหักภาษี ณ ที่จ่าย อย่างไร	181
ข้อ 193. ใบกำกับภาษีออกโดยไม่มีลายเซ็นผู้ออก ใช้ได้หรือไม่	181
ข้อ 194. ขายเสาไฟฟ้าและเสาเข็มพร้อมตอก ออกใบกำกับภาษีรวมรายการ แยกรายการได้หรือไม่ และหักภาษี ณ ที่จ่าย อย่างไร	182
ข้อ 195. ภาษีซื้ออันเกิดจากค่าใช้จ่ายในการขายหรือบริหารที่ไม่ได้ขอคืน จะลงเป็นค่าใช้จ่ายได้หรือไม่	182
ข้อ 196. ออกใบกำกับภาษีไปแล้ว แต่สินค้ายังไม่ส่งมอบจะอย่างไร	183
ข้อ 197. ซื้อสุรา คุณก็ มาแบบนามบัตรแจกลูกค้าปีใหม่ ต้องเสีย VAT ขายหรือไม่	183
ข้อ 198. ให้พนักงานใช้โทรศัพท์จากเครื่องหยอดเหรียญที่ซื้อ มา มี VAT อย่างไร	184
ข้อ 199. ไปรษณีย์เปลี่ยนรหัสไปรษณีย์ ต้องแจ้ง ภ.พ.09 หรือไม่	185
ข้อ 200. ของแถมหมด ระบุของแถมในใบกำกับภาษี แต่ส่งภายหลังเป็นใบส่งของ อ้างใบกำกับภาษีได้หรือไม่	185
ข้อ 201. ใบกำกับภาษีเป็นสำเนา ไม่มีคำว่า “เอกสารออกเป็นชุด” ผิดหรือไม่	185
ข้อ 202. ซื้อรถตู้ใช้ขนของ ขอเคลมภาษีซื้อได้หรือไม่	186
ข้อ 203. ค่าน้ำมันเติมรถกระบะ โดยซื้อคูปองครั้งเดียวเติมหลายครั้ง เครดิตภาษีซื้อได้หรือไม่	186
ข้อ 204. ใบกำกับภาษีไม่มีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ขอเครดิตภาษีซื้อได้หรือไม่	187
ข้อ 205. ซื้อสินค้าหรือรับบริการ นำมาใช้ทั้งในกิจการ VAT และ NON VAT เสนอภาษีซื้ออย่างไร	187
ข้อ 206. ที่อยู่ลูกค้าผิด ลูกค้าให้ยกเลิกและออกใบกำกับภาษีใหม่ ทำอย่างไร	188
ข้อ 207. ภาษีซื้อน้ำมันเบนซินที่ซื้อมาใช้กับเครื่องจักร ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	189
ข้อ 208. ผู้ขายส่งมอบใบลดหนี้ล่าช้า นำไปใช้ในเดือนถัดไปได้หรือไม่	190
ข้อ 209. โรงพิมพ์ทำใบกำกับภาษีไม่ครบ ควรทำอย่างไร	190
ข้อ 210. ประกอบกิจการเสีย VAT และยกเว้น VAT แต่ออกใบกำกับภาษี สำหรับการขายสินค้าที่ยกเว้น VAT อย่างเดียวได้หรือไม่	191
ข้อ 211. VAT ในใบกำกับภาษีมากกว่าหรือน้อยกว่า 7% เป็นภาษีซื้อต้องห้ามหรือไม่	191
ข้อ 212. ธุรกิจให้บริการพันธุกรรม (หมอฟัน) จด VAT ได้หรือไม่	192

สารบัญ

ข้อ 213. เปลี่ยนที่อยู่ใหม่ แต่ใบกำกับภาษียังเป็นที่อยู่เดิมจะอย่างไร	192
ข้อ 214. ใบกำกับภาษีหลายหน้า เลขที่ของใบกำกับภาษีคือเลขใด	193
ข้อ 215. ขายสินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ออก “ใบส่งของ/ใบกำกับภาษี” ได้หรือไม่	193
ข้อ 216. ส่งสินค้าตัวอย่างให้ Dealer ออกใบกำกับภาษีเป็นศูนย์ได้หรือไม่	193
ข้อ 217. เลขที่ของใบกำกับภาษีซื้อจำเป็นต้อง Running ต่อเนื่องกันหรือไม่	194
ข้อ 218. ส่งออกสินค้า ลูกค้าโอนเงินค่าสินค้าล่วงหน้า เสีย VAT หรือไม่	194
ข้อ 219. รับเหมาก่อสร้างได้รับเงินล่วงหน้า เสีย VAT แล้วนำไปเฉลี่ยหักออกจากค่าแรงงานใช้หรือไม่	195
ข้อ 220. ยกเลิกใบกำกับภาษีเดิมแล้วออกใบใหม่แทน จำเป็นต้องใช้วันที่เดิมหรือไม่	195
ข้อ 221. ดอกเบี้ยผิดนัดจากการชำระหนี้ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่	196
ข้อ 222. จ่ายเงินค่าประกันบริการ เสีย VAT ขอคืนภาษีซื้อทั้งหมด แต่ขณะรับคืนเงินประกันออก Credit Note (ใบลดหนี้) บริษัทเฉลี่ยภาษีซื้อ ต้องเฉลี่ยภาษีซื้อ Credit Note (ใบลดหนี้) หรือไม่	196
ข้อ 223. ภาษีซื้อจากค่าสมาชิกสนามกอล์ฟของกรรมการผู้จัดการ ขอคืนได้หรือไม่	197
ข้อ 224. ขายสินค้าให้บริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนได้รับสิทธิ เสีย VAT 0% หรือไม่	197
ข้อ 225. ไปทำงานที่บริษัทผู้ว่าจ้าง จดสาขาหรือไม่	197
ข้อ 226. ยอดเงินรวมในใบกำกับภาษีต้องแสดงเป็นตัวอักษรด้วยหรือไม่	198
ข้อ 227. ขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ ได้รับชำระเงินค่าสินค้าผ่านบัตรเครดิต ความรับผิดชอบในการเสีย VAT เกิดขึ้นเมื่อใด	198
ข้อ 228. ลูกหนี้ชำระค่าสินค้าล่าช้า คิดดอกเบี้ยเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะหรือไม่	199
ข้อ 229. ขอลงรายงานภาษีซื้อโดยสรุปเป็นตัวเลขรวมเพียงรายการเดียวได้หรือไม่	199
ข้อ 230. ไม่จัดทำรายงานภาษีซื้อ ต้องเสียเบี้ยปรับหรือไม่	200
ข้อ 231. ผู้ขายออกใบกำกับภาษีให้แล้ว แต่ยังไม่ได้รับจะอย่างไร	200
ข้อ 232. สร้างอาคารสำนักงาน ขอคืน VAT ซื้อไปแล้ว ต่อมาขายอาคาร ภาษีซื้อต้องห้ามหรือไม่	201
ข้อ 233. จ่ายค่าฝึกอบรมพนักงานที่ส่งไปอบรมที่ต่างประเทศ ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.36) หรือไม่	201
ข้อ 234. ใบกำกับภาษีฉีกขาด แต่สามารถติดปะบนกระดาษ A4 ได้ นำมาใช้ได้หรือไม่	202
ข้อ 235. ภาษีซื้อของค่าอบรมสัมมนาของพนักงาน ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	202
ข้อ 236. ทำลายสินค้า ต้องเสีย VAT หรือไม่	203

ข้อ 237. ใบกำกับภาษีซื้อที่อยู่ผิด ขอเครดิตภาษีซื้อได้หรือไม่	203
ข้อ 238. ร้านค้าใช้ตรายางประทับชื่อ ที่อยู่ผู้ซื้อ แล้วเลื่อน มีผลในการขอคืนภาษีซื้อหรือไม่	203
ข้อ 239. ขายเครื่องจักรพร้อมติดตั้งโดยเก็บเงินตามส่วน เสียภาษีมูลค่าเพิ่มอย่างไร	204
ข้อ 240. ซื้อของจากร้านค้าผู้ขาย ภายหลังร้านค้าผู้ขายปิดกิจการ กระทบภาษีซื้อที่ขอคืนไปแล้วหรือไม่	204
ข้อ 241. บริษัทในเขตปลอดอากรขายสินค้าให้บริษัทนอกเขตปลอดอากร ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่	205
ข้อ 242. นำอะไหล่รถยนต์บรรทุกที่มีไว้เพื่อขายไปซ่อมรถบรรทุกของตนเอง	205
ข้อ 243. ยกทรัพย์สินนี้ให้หนี้ให้แก่เจ้าหนี้	206
ข้อ 244. ขายทรัพย์สินที่ซื้อมาก่อนจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	207
ข้อ 245. การโอนสิทธิตามสัญญาเช่าซื้อให้บุคคลอื่น	208
ข้อ 246. ทำลายทรัพย์สิน ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่	208
ข้อ 247. ขายเครื่องปรับอากาศติดรถยนต์ให้แก่ผู้ผลิตรถยนต์	209
ข้อ 248. ค่าชดเชยค่าเสียหายจากการถูกเลิกสัญญา	209
ข้อ 249. ค่าปรับทำบัตรสมาชิกหาย	210
ข้อ 250. ค่าตอบแทนจากการเก็บรักษาสินค้า	210
ข้อ 251. รับบริหารสินทรัพย์ของผู้ว่าจ้าง	211
ข้อ 252. เงินช่วยเหลือส่งเสริมการขาย	211
ข้อ 253. ซ่อมรถในช่วงเวลาประกันโดยไม่ได้เรียกเก็บค่าซ่อมจากเจ้าของรถ	212
ข้อ 254. แคมสินค้าให้แก่ลูกค้าที่เช่าซื้อรถยนต์	213
ข้อ 255. ขายสินค้าให้ลูกค้าต่างประเทศ แต่ส่งของไปอีกประเทศหนึ่งตามคำสั่งของลูกค้า	213
ข้อ 256. ขายเครื่องจักรเก่าให้แก่บริษัทต่างประเทศ	214
ข้อ 257. ขายสินค้าให้ลูกค้าในประเทศ แต่ลูกค้าให้ส่งออก	214
ข้อ 258. ขายวัสดุก่อสร้าง เพื่อไปใช้ในการก่อสร้างในต่างประเทศ	215
ข้อ 259. กรรมการของบริษัทฯ เดินทางไปรับคำสั่งซื้อจากลูกค้าในต่างประเทศ	215
ข้อ 260. ค่านายหน้าที่ได้รับจากผู้ขายสินค้าในประเทศ โดยสินค้าส่งมอบให้ลูกค้าในต่างประเทศ	216
ข้อ 261. ผลิตสินค้าให้ลูกค้าต่างประเทศโดยลูกค้าเป็นผู้รับผิดชอบค่าแม่พิมพ์	216

สารบัญ

ข้อ 262. ให้บริการคำปรึกษาแก้ไขปัญหาด้านโปรแกรมซอฟต์แวร์ และอินเทอร์เน็ตในต่างประเทศ	217
ข้อ 263. การขายน้ำผึ้งบริสุทธิ์	218
ข้อ 264. สัญญาจ้างเหมาจัดทำคอนกรีตได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่	218
ข้อ 265. ขายพลาสติกโดยวิธีการปั๊ม ทอด	219
ข้อ 266. รับจ้างขนส่งสินค้าโดยไม่มียานยนต์เป็นของตนเอง	219
ข้อ 267. การขายไข่เค็ม	220
ข้อ 268. ภาษีซื้อจากการเช่าทรัพย์สินมาใช้ในกิจการ	220
ข้อ 269. บริษัท BOI นำเข้าเครื่องจักร	221
ข้อ 270. ส่วนลดจากการซื้อสินค้าได้ตามเป้า ไม่ใช่ฐานรายได้ในการเฉลี่ยภาษีซื้อ	222
ข้อ 271. เงินทดรองจ่ายเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่	222
ข้อ 272. รับจ้างฟอกผ้าดิบให้บริษัทต่างประเทศและส่งมอบผ้าให้แก่ผู้ซื้อในประเทศไทย	223
ข้อ 273. รับค่าสินค้าล่วงหน้า ออกใบกำกับภาษีระบุว่า “รับชำระล่วงหน้าค่าสินค้า” ได้หรือไม่	224
ข้อ 274. จัดทำใบกำกับภาษีรวมกับเอกสารใบลดหนี้	224
ข้อ 275. กิจการค้าปลีก การรับซ่อมเครื่องยนต์ ออกใบกำกับภาษีอย่างย่อได้	225
ข้อ 276. ออกใบกำกับภาษีโดยเลขที่ไม่เรียงกัน	225
ข้อ 277. ย้ายชั้นในอาคารเดียวกัน ใบกำกับภาษีเดิมใช้ได้หรือไม่	226
ข้อ 278. อัตราแลกเปลี่ยนในการออกใบแจ้งหนี้ ใบกำกับภาษี	226
ข้อ 279. ย้ายที่อยู่โดยแจ้งย้ายย้อนหลัง	227
ข้อ 280. เปลี่ยนชื่อใหม่ออกใบกำกับภาษีเป็นชื่อใหม่ตั้งแต่เมื่อใด	227
ข้อ 281. ได้รับดอกเบี้ยผิวนิดต้องออกใบกำกับภาษีหรือไม่	228
ข้อ 282. ขายสินค้าที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ออกใบกำกับภาษีโดยขีดฆ่าได้หรือไม่	228
ข้อ 283. สาขาพิมพ์ใบกำกับภาษีระบุชื่อ ที่อยู่ของสาขา สาขาอื่นจะนำไปใช้ได้หรือไม่	228
ข้อ 284. ออกใบลดหนี้ด้วยคอมพิวเตอร์โดยอ้างอิงใบกำกับภาษีเดิมไม่ครบถ้วน	229
ข้อ 285. ออกใบกำกับภาษีแล้วต่อมาเปลี่ยนชื่อสินค้าจะออกใบลดหนี้ได้อย่างไร	229
ข้อ 286. ภาษีซื้อจากการซื้อรถยนต์มาใช้ในกิจการขนส่ง	230
ข้อ 287. ได้รับใบกำกับภาษีซื้อซึ่งผู้ออกคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มผิดพลาด	230
ข้อ 288. บริษัทฯ ให้บริการสปา	231
ข้อ 289. ใบกำกับภาษีประทับตราลายชื่อและที่อยู่ของผู้ซื้อสินค้า	232

ข้อ 290. ขอลอกใบกำกับภาษีเป็นหน่วยเงินตราต่างประเทศ	232
ข้อ 291. รายการในใบสั่งซื้อสินค้า	233
ข้อ 292. การขีดฆ่าข้อความในใบกำกับภาษีที่บริษัทพิมพ์รายการมาแล้ว	233
ข้อ 293. ขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นการขายสินค้าหรือให้บริการ	234
ข้อ 294. ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีซ่อมรถยนต์	234
ข้อ 295. การออกใบลดหนี้กรณีต่างๆ	235
ข้อ 296. ส่งสินค้าให้ลูกค้าใช้ทดแทนสินค้าที่ขายไม่ได้มาตรฐาน	236
ข้อ 297. ขายสินค้าพร้อมภาระหนี้สิน	237
ข้อ 298. จัดรายการส่งเสริมการขายโดยให้ลูกค้าไปเที่ยวต่างประเทศ	238
ข้อ 299. ภาษีซื้ออันเกิดจากการซื้อของขวัญแจกพนักงานตามข้อตกลงของนายจ้าง	238
ข้อ 300. รับขนส่งอาหารสุกร	239
ข้อ 301. ให้ลูกค้าทดลองใช้สินค้า แต่ไม่มีการคืน	239
ข้อ 302. ส่งคนงานไปทำงานที่ต่างประเทศ	240
ข้อ 303. รับขนส่ง จ่ายค่าชดเชยความเสียหายจากการขนส่งให้ลูกค้า	240
ข้อ 304. มอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มทำได้หรือไม่	241
ข้อ 305. เพิ่มกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มต้องยื่น ภ.พ.09 หรือไม่	242
ข้อ 306. มีบ้านให้พนักงานเช่าพร้อมเก็บค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ต้องจดสถานประกอบการหรือไม่	242
ข้อ 307. ได้รับเงินโอนค่าบริการ แต่ไม่ทราบว่าเป็นของลูกค้ายรายใด ออกใบกำกับภาษีวันที่ทราบได้หรือไม่	243
ข้อ 308. มอบสินค้าให้ลูกค้าเป็นสินค้าตัวอย่าง	243
ข้อ 309. ส่งสินค้าตัวอย่างไปให้ลูกค้าต่างประเทศต้องยื่น ภ.พ.30 หรือไม่	245
ข้อ 310. ซื้อคอนโดมิเนียมเพื่อให้เช่า วัสดุอุปกรณ์ตกแต่งขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	245
ข้อ 311. ขายสินค้าไปต่างประเทศ ออกใบกำกับภาษี 0% ได้หรือไม่	246
ข้อ 312. ขายสินค้าให้ผู้ซื้อต่างประเทศ โดยส่งมอบสินค้าที่ต่างประเทศ	247
ข้อ 313. แจกทองให้พนักงานต้องเสียภาษีขายหรือไม่	248
ข้อ 314. หักเงินพนักงานเพื่อชดเชยค่าเสียหาย	248
ข้อ 315. ใบกำกับภาษีแนบ Invoice	249
ข้อ 316. ออกใบกำกับภาษีไปแล้วผู้ซื้อยังไม่ตั้งเบิกค่าสินค้า เมื่อจะจ่ายเงินผู้ซื้อขอให้ออกใบกำกับภาษีใหม่ ออกใบลดหนี้ล้างใบเก่าได้หรือไม่	250

สารบัญ

ข้อ 317. ออกใบกำกับภาษีไปแล้ว ต่อมามีส่วนต่างราคาตามที่ออกใบกำกับภาษีไปแล้ว กับเงินที่ลูกค้าจ่ายจะออกใบลดหนี้ได้หรือไม่	251
ข้อ 318. ออกใบกำกับภาษีไปแล้วราคาเปลี่ยน จะออกใบเพิ่มหนี้เพื่อเรียกเก็บเงินจากลูกค้า ได้หรือไม่	253
ข้อ 319. ใบกำกับภาษีซื้อเป็นกระดาษคาร์บอน	254
ข้อ 320. พนักงานไปทำงานได้ใบกำกับภาษีค่าที่พักของบริษัทนายจ้าง แต่ค่าที่พักพนักงานจ่ายเงินส่วนตัวไปส่วนหนึ่ง ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	254

Section 3 สารบัญมูลค่าเพิ่ม 256

1. การเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการต่างประเทศที่เข้ามาขายสินค้าหรือให้บริการ ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว	256
2. สถานประกอบการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	266
3. การขายสินค้าในระบบ VAT	278
4. ภาษีซื้อ	286
5. การเฉลี่ยภาษีซื้อ	296
6. การจัดทำรายงานภาษีในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	348
7. ภาษีเกี่ยวกับการส่งเสริมการขาย	387
8. รับจ้างทำของกับบริการมีภาระภาษีต่างกันอย่างไร	417
9. ขนส่งกับเช่ารถยนต์ต่างกันตรงไหน	420
10. เช่ากับบริการ เสียภาษีต่างกันหรือไม่	422
11. ขายสินค้าและขนส่งสินค้าให้ผู้ซื้อด้วย จะเสียภาษีอย่างไร	424
12. ขนส่งขอลดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้หรือไม่	426
13. สินค้า/ทรัพย์สินสูญหาย เนื่องจากประสบอุทกภัยต้องเสียภาษีหรือไม่	428
14. ขายสินค้าในต่างประเทศต้องเสียภาษีในประเทศไทยหรือไม่	430
15. ให้ลูกค้าไปเที่ยวมีภาษีหรือไม่	431
16. คืนสินค้าแบบใดจึงต้องออกใบลดหนี้	434
17. ไม่มีใบกำกับภาษี ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	435
18. ซื้อสินค้าไปใช้ต่างประเทศ ขอคืนภาษีซื้อได้หรือไม่	437
19. ขายสินค้าให้ลูกค้าต่างประเทศโดยส่งมอบสินค้าที่ต่างประเทศ มีภาระภาษีอะไรบ้าง	438

20. คำว่า “เอกสารออกเป็นชุด” ต้องมีในใบกำกับภาษีหรือไม่	439
21. หักกลบลดหนี้มีภาระภาษีหรือไม่	441
22. มอบรางวัลเพื่อส่งเสริมการขาย ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่	443
23. ใบกำกับภาษีอย่างย่อมีข้อผู้ซื้อสินค้าได้หรือไม่	445
24. ฝากขายสินค้า เสียภาษีอย่างไร	446
25. นำสินค้าไปใช้ในกิจการของตนเองต้องเสียภาษีหรือไม่	449
26. ภาษีซื้อยื่นไว้ขาด ทำอย่างไรดี	451
27. ใช้รถอะไรจึงจะได้ประโยชน์ทางภาษี	455
28. การทำลายสินค้าต้องเสียภาษีอย่างไร	457
29. การส่งออกสินค้ากับภาระในการเสียภาษี	459
30. ขายสินค้าในต่างประเทศต้องเสียภาษีในประเทศหรือไม่	462
31. ขายนอกประเทศ แต่เสียภาษีในประเทศ	464
32. ส่งออกสินค้า ส่งออกบริการ ใช้อะไรลงรายงานภาษี	466
33. ช่อมในประเทศกับช่อมต่างประเทศเสียภาษีมูลค่าเพิ่มต่างกันตรงไหน	468
34. ชื่อของมาแถม	471
35. ปลดหนี้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่	472
36. ภาระภาษีการจ่ายเงินให้บริษัทต่างประเทศ และการยื่นแบบฯ เพื่อเสียภาษีอย่างถูกต้อง	473
37. ออกใบกำกับภาษีล่าช้า ผิดหรือไม่	477
38. อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มในใบกำกับภาษี	480
39. ภาษีซื้อยื่นเกินไปต้องรับผิดอะไรบ้าง	481
40. ใช้เครดิตพ้นยอดอย่างสบายใจไร้ปัญหา	483

สารบัญ

Section 4 กฎหมายเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	487
ประมวลรัษฎากร มาตรา 77-มาตรา 90/5	488
พระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 239) พ.ศ. 2534	522
พระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 243) พ.ศ. 2534	526
ประกาศกระทรวงการคลังฯ ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548	527
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 1)ฯ	528
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 2)ฯ	529
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 3)ฯ	530
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 4)ฯ	531
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 5)ฯ	532
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 8)ฯ	533
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 17)ฯ	534
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 29)ฯ	535
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 32)ฯ	540
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 36)ฯ	541
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 39)ฯ	542
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 40)ฯ	544
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 42)ฯ	548
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 89)ฯ	552
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 105)ฯ	565
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 154)ฯ	567
คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.81/2542	569
คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.81/2542	573

SECTION 1

ความรู้เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บจากกิจกรรมอะไร

ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บจากกิจการ 3 ประเภทคือ การขายสินค้าในราชอาณาจักร การให้บริการในราชอาณาจักร และการนำเข้าสินค้า (มาตรา 77/2)

(1) การขายสินค้าในราชอาณาจักร

“สินค้า” ได้แก่ ทรัพย์สินที่มีรูปร่างและไม่มีรูปร่างที่อาจมีราคาและถือเอาได้ ไม่ว่าจะมิใช่เพื่อขาย เพื่อใช้ หรือเพื่อการใดๆ และให้หมายความรวมถึงสิ่งของทุกชนิดที่นำเข้า (มาตรา 77/1 (9)) เช่น สินค้าที่ผลิตไว้เพื่อขาย เครื่องใช้สำนักงาน รถยนต์ โต๊ะ เก้าอี้ที่มีไว้เพื่อขายหรือเพื่อใช้แล้วขายไป กระแสไฟฟ้า น้ำประปา เศษวัสดุ กระดาษหนังสือพิมพ์เก่าๆ ใบสมัครงานที่มีไว้เพื่อขาย ฯลฯ

“ขาย” หมายความว่า จำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ไม่ว่าจะมิใช่ประโยชน์หรือค่าตอบแทนหรือไม่ (มาตรา 77/1 (8)) เช่น การขายสินค้า การแจกสินค้า การแถม การให้สินค้าเป็นรางวัล การให้ยืมสินค้า ไปใช้ การให้สินค้าทดลองใช้ การยกให้โดยเสน่หา ถือเป็นการขายในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งสิ้น

นอกจากนั้นคำว่า “ขาย” ยังหมายความรวมถึง

(ก) การให้เช่าซื้อสินค้า (มาตรา 77/1 (8) (ก))

(ข) การส่งมอบสินค้าให้ตัวแทนเพื่อขาย (มาตรา 77/1 (8) (ข))

(ค) การส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักร (มาตรา 77/1 (8) (ค))

(ง) การนำสินค้าไปใช้ไม่ว่าประการใดๆ เว้นแต่การนำสินค้าไปใช้เพื่อประกอบกิจการของตนเองโดยตรงตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด ซึ่งได้แก่ การนำสินค้าไปใช้ในการผลิตสินค้า การให้บริการ การบริหารงานของกิจการ หรือเพื่อประโยชน์ของทรัพย์สินที่มีไว้ในประกอบการกิจการของตนเอง ทั้งนี้ ต้องเป็นการใช้ในกิจการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงไม่ถือว่าเป็นการขาย (มาตรา 77/1 (8) (ง) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 1)ฯ) เช่น บริษัทประกอบกิจการขายเครื่องใช้สำนักงานได้นำเครื่องใช้สำนักงานไปใช้ในแผนกบัญชี เพื่อใช้ในกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ถือว่าเป็นการขาย เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ดี หากสินค้าที่นำไปใช้ในกิจการเป็นรถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน และสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวกับรถยนต์ดังกล่าว ยังคงถือว่าเป็นการขาย แต่ไม่รวมถึงการนำรถยนต์ดังกล่าวไปไว้ในสถานแสดงรถยนต์เพื่อขาย

(จ) มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ (มาตรา 77/1 (8) (จ))

(ฉ) มีสินค้าคงเหลือและหรือทรัพย์สินที่ผู้ประกอบการมีไว้ในประกอบการ ณ วันเลิกประกอบกิจการ แต่ไม่รวมถึงสินค้าคงเหลือและหรือทรัพย์สินดังกล่าวของผู้ประกอบการซึ่งได้ความเข้ากันหรือได้ออกรับโอนกิจการทั้งหมดให้แก่กัน ทั้งนี้ผู้ประกอบการใหม่อันได้ความเข้ากันหรือผู้รับโอนกิจการต้องอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 82/3 แห่งประมวลรัษฎากร (มาตรา 77/1 (8) (ฉ))

การขายสินค้าที่จะอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะต้องเป็นการขายสินค้าในราชอาณาจักรเท่านั้น กรณีที่บริษัทไทยไปเปิดสาขาในต่างประเทศและสาขาย่อยสินค้าในต่างประเทศ รายรับที่เกิดขึ้นที่สาขาไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ประเทศไทย เพราะเป็นการขายสินค้านอกราชอาณาจักร

(2) การให้บริการในราชอาณาจักร

การให้ “บริการ” หมายความว่า การกระทำใดๆ อันอาจหาประโยชน์อันมีมูลค่า ซึ่งไม่ใช่การขายสินค้า (มาตรา 77/1 (10)) เช่น การรับจ้างทำของ การรับฝากทรัพย์สิน การรับซ่อมรถ การให้เช่าทรัพย์สิน การให้บริการรักษาความปลอดภัย การให้บริการโทรศัพท์ ฯลฯ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การกระทำใดที่หาประโยชน์อันมีมูลค่าไม่เข้าลักษณะเป็นการขายสินค้าก็จะถือเป็นการให้บริการ

กรณีที่กฎหมายไม่ถือว่าการกระทำในบางกรณีเป็น “บริการ” ซึ่งไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม มีบัญญัติไว้ตามมาตรา 77/1 (10) (ก) (ข) และ (ค) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก่

(1) การใช้บริการหรือการนำสินค้าไปใช้เพื่อประกอบกิจการของตนเองโดยตรง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ซึ่งได้แก่การนำสินค้าหรือบริการไปใช้ในการผลิตสินค้า การให้บริการ การบริหารงานของกิจการ หรือเพื่อประโยชน์ของทรัพย์สินที่มีไว้ในประกอบการกิจการ

ของตนเอง ทั้งนี้ ต้องเป็นการใช้ในกิจการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น บริษัทประกอบกิจการรับซ่อมรถยนต์บรรทุกและขายสินค้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้ซ่อมรถยนต์บรรทุกที่ใช้บรรทุกสินค้าของตนเอง กรณีดังกล่าวไม่ถือเป็นการให้บริการที่จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

อย่างไรก็ดี หากเป็นบริการที่นำไปใช้ในกิจการของตนเองซึ่งเป็นกิจการที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในกรณีดังต่อไปนี้ ยังคงถือว่าเป็นการให้บริการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(ก) บริการที่นำไปใช้เพื่อการรับรอง หรือเพื่อการอันมีลักษณะทำนองเดียวกัน เช่น ประกอบกิจการภัตตาคารได้รับรองลูกค้าโดยให้รับประทานอาหาร เครื่องดื่มของตนเองฟรี ถือเป็นการบริการต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(ข) บริการที่นำไปใช้กับรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (มาตรา 77/1 (10) (ก) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ฉบับที่ 2 และฉบับที่ 87) เช่น ประกอบกิจการรับจ้างซ่อมรถยนต์ได้นำช่างของตนเองและอะไหล่ไปซ่อม รถเก๋ง (รถยนต์นั่ง) ของตนเอง ถือเป็นการบริการต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(2) การนำเงินไปหาประโยชน์โดยการฝากธนาคาร หรือซื้อพันธบัตรหรือหลักทรัพย์ (มาตรา 77/1 (10) (ข)) เช่น ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยพันธบัตร เงินปันผล กำไรที่ได้จากการขายหุ้นในและนอกตลาดหลักทรัพย์ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแต่อย่างใด

(3) การกระทำตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี (มาตรา 77/1 (10) (ค)) ปัจจุบันยังไม่มีข้อกำหนด

การให้บริการที่จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มได้แก่การให้บริการในราชอาณาจักรเท่านั้น หากเป็นการให้บริการนอกราชอาณาจักรไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น การรับเหมาก่อสร้างในต่างประเทศ ไม่ต้องนำรายรับจากการรับเหมาดังกล่าวมาเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

การให้บริการในราชอาณาจักรให้หมายถึง บริการที่ทำในราชอาณาจักร โดยไม่คำนึงว่าการใช้บริการนั้นจะอยู่ในต่างประเทศหรือในราชอาณาจักรด้วย (มาตรา 77/2 วรรคสอง) เช่น บริษัทไทยให้บริษัทต่างประเทศใช้สิทธิสิทธิของบริษัท เป็นการให้บริการในราชอาณาจักร (แต่ได้รับสิทธิเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 0%)

การให้บริการที่ทำในต่างประเทศและได้มีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักร ให้ถือว่าการให้บริการนั้นเป็นการให้บริการในราชอาณาจักร (มาตรา 77/2 วรรคสาม) เช่น บริษัทต่างประเทศส่งแบบแปลนก่อสร้างโรงงานมาให้บริษัทไทยใช้ เป็นการให้บริการในราชอาณาจักร (เป็นการนำเข้าบริการ ผู้จ่ายเงินต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย ภ.พ.36)

หมายเหตุ กิจการใดที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ หรือได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 77/3)

(3) การนำเข้า

การ “นำเข้า” หมายความว่า นำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรและให้หมายความรวมถึงการนำสินค้าที่ต้องเสียอากรขาเข้าหรือที่ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรออกจากเขตปลอดอากรโดยมิใช่เพื่อส่งออกด้วย (มาตรา 77/1 (12))

“เขตปลอดอากร” หมายความว่า เขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร เขตอุตสาหกรรมส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และเขตที่มีกฎหมายกำหนดให้ยกเว้นอากรขาเข้า (มาตรา 77/1 (21))

ผู้นำเข้าสินค้าจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเสมอ โดยไม่คำนึงว่าจะเป็นผู้ประกอบการหรือเป็นบุคคลอื่นซึ่งนำเข้า (มาตรา 77/1 (1))

2. ใครเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

บุคคลผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มได้แก่

(1) ผู้ประกอบการ (มาตรา 82 (1))

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ ไม่ว่าการกระทำดังกล่าวจะได้รับประโยชน์หรือได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ และไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วหรือไม่ (มาตรา 77/1(5))

กรณีที่บุคคลใดซึ่งขายสินค้าหรือให้บริการแต่ไม่ได้กระทำในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ ก็จะไม่เข้าลักษณะเป็น “ผู้ประกอบการ” จึงไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น ได้รับทรัพย์สินเป็นมรดกได้ขายไปในราคา 3,000,000 บาท (ซึ่งเกิน 1,800,000 บาท) ไม่เข้าลักษณะเป็นการขายสินค้าในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ จึงไม่ใช่ผู้ประกอบการ จึงไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(2) ผู้นำเข้า (มาตรา 82 (2)) ได้แก่ ผู้ประกอบการหรือบุคคลซึ่งนำเข้า (มาตรา 77/1 (11))

นอกจากนี้เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มกฎหมายยังกำหนดให้บุคคลดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย

(ก) ตัวแทน ในกรณีที่ผู้ประกอบการอยู่นอกราชอาณาจักรและได้ขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นปกติธุระโดยมีตัวแทนอยู่ในราชอาณาจักร (มาตรา 82/1 (1))

(ข) ผู้รับโอนสินค้าหรือผู้รับโอนสิทธิในบริการ ในกรณีการขายสินค้าหรือการให้บริการได้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 ให้กับองค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล และภายหลังได้มีการโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าหรือโอนสิทธิในบริการนั้นไปให้กับบุคคลอื่น (มาตรา 82/1 (2))

(ค) ผู้ที่มีความรับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร หรือผู้รับโอนสินค้า ถ้ามีการโอนสินค้าในกรณีสินค้านำเข้าที่จำแนกไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัด

อัตราศุลกากร ซึ่งได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและภายหลังสินค้านั้นต้องเสียอากรตามกฎหมายว่าด้วย พิกัดอัตราศุลกากร (มาตรา 82/1(3))

(ง) ผู้ที่ควบคุมเข้ากันและผู้ประกอบการใหม่ ในกรณีที่มีการควบคุมเข้ากัน (มาตรา 82/1 (4))

(จ) ผู้โอนและผู้รับโอน ในกรณีโอนกิจการ (มาตรา 82/1 (5))

(ฉ) ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร และได้เข้ามาประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการ ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ในกรณีที่ผู้ประกอบการดังกล่าวไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มชั่วคราว ให้ผู้ประกอบการดังกล่าวมีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อความรับผิดชอบในการ เสียภาษีเกิดขึ้น (มาตรา 82/13) ทั้งนี้ กรณีนี้ผู้จ่ายเงินให้แก่ผู้ประกอบการต่างประเทศจะนำส่งภาษี มูลค่าเพิ่มแทน (ภ.พ.36)

(ช) ผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการจากต่างประเทศและได้มีการให้บริการนั้นในราชอาณาจักร ให้ผู้ประกอบการดังกล่าวมีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อความรับผิดชอบในการ เสียภาษีเกิดขึ้น (มาตรา 82/13) ทั้งนี้ กรณีนี้ผู้จ่ายเงินให้แก่ผู้ประกอบการต่างประเทศจะนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่ผู้ประกอบการต่างประเทศมีหน้าที่เสียภาษีแทนด้วยแบบ ภ.พ.36

3. การขายสินค้า/การให้บริการ/การนำเข้าสินค้าใดบ้างที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หากขายสินค้าหรือให้บริการ ที่มีกฎหมายกำหนดให้ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ก็ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้าหรือ การให้บริการนั้น และยังได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดตามกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 81/2) เช่น ไม่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่มีหน้าที่ยื่นแบบฯ ไม่มีหน้าที่ออกใบกำกับภาษี เป็นต้น

การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มแบ่งได้เป็น 5 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 การขายสินค้าที่มีใช้การส่งออก ที่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่มีสิทธิขอเข้าสู่ ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มได้ ได้แก่

(1) การขายพืชผลทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นลำต้น กิ่ง ใบ เปลือก หน่อ ราก เหง้า ดอก หัว ฝัก เมล็ด หรือส่วนอื่นๆ ของพืชและวัตถุพลอยได้จากพืช ทั้งนี้ ที่อยู่ในสภาพสดหรือรักษาสภาพไว้ เพื่อมิให้เสียเป็นการชั่วคราวในระหว่างขนส่งด้วยการแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง หรือด้วยการจัดทำหรือ ประปรุงแต่งโดยวิธีการอื่น หรือรักษาสภาพไว้เพื่อมิให้เสียเพื่อการขายปลีกหรือขายส่งด้วยวิธีการแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง ทำให้แห้ง บด ทำให้เป็นชิ้น หรือด้วยวิธีอื่น ข้าวสารหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการสีข้าว แต่ไม่รวมถึงไม้ซุง ฝืน หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเลื่อยไม้ หรือผลิตภัณฑ์อาหารจากพืชผลทาง การเกษตรที่บรรจุกระป๋อง ภาชนะ หรือหีบห่อ ทั้งนี้ เฉพาะที่พืชนั้นในลักษณะมันคง (มาตรา 81 (1) (ก) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 3)ฯ)

(2) การขายสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นชีวิตหรือไม่มีชีวิต และในกรณีสัตว์ไม่มีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเนื้อ

ส่วนต่างๆ ของสัตว์ ไข่ นํ้านม และวัตถุพลอยได้จากสัตว์ ทั้งนี้ ที่อยู่ในสภาพสดหรือรักษาสภาพไว้เพื่อมิให้เสียเป็นการชั่วคราว ในระหว่างขนส่งด้วยการแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง หรือด้วยการจัดทำหรือปรุงแต่งโดยวิธีการอื่นหรือรักษาสภาพไว้เพื่อมิให้เสียเพื่อการขายปลีกหรือขายส่งด้วยวิธีการแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง ทำให้แข็ง บด ทำให้เป็นชิ้นหรือด้วยวิธีอื่น แต่ไม่รวมถึงผลิตภัณฑ์อาหารจากสัตว์ที่บรรจุกระป๋อง ภาชนะหรือหีบห่อ ทั้งนี้ เฉพาะที่ผลิตในลักษณะมันคง แต่ไม่รวมถึงนมสดที่ได้มีการปรุงแต่ง (มาตรา 81 (1) (ข)) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 3)

(3) การขายปุย (มาตรา 81 (1) (ค))

(4) การขายปลาน้ำ อาหารสัตว์ (มาตรา 81 (1) (ง))

(5) การขายยาหรือเคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับพืชหรือสัตว์ เพื่อบำรุง รักษา ป้องกัน ทำลาย หรือกำจัดศัตรูหรือโรคของพืชและสัตว์ (มาตรา 81 (1) (จ))

(6) การขายหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือตำราเรียน (มาตรา 81 (1) (ฉ))

การขายสินค้าในราชอาณาจักรทั้ง 6 กรณีดังกล่าว ถึงแม้จะได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่หากผู้ประกอบการประสงค์จะขอเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มก็มีสิทธิที่จะกระทำได้ โดยแจ้งต่ออธิบดีกรมสรรพากรเพื่อขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และให้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 30 วันนับแต่วันที่แจ้งต่ออธิบดี (มาตรา 81/3 และมาตรา 85/1 (ข)) ทั้งนี้ จะต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มโดยต้องคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มแบบภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ (มาตรา 81/3)

กลุ่มที่ 2 การขายสินค้าหรือการให้บริการที่ไม่ใช่การส่งออก (การส่งออกจะเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 เสมอ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าใด) ที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยไม่มีสิทธิขอเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่¹

(1) การให้บริการการศึกษาของสถานศึกษาของทางราชการ สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน (มาตรา 81 (1) (ข))

(2) การให้บริการที่เป็นงานทางศิลปะและวัฒนธรรม ในสาขานาฏศิลป์ (การร่ายรำประเภทต่างๆ ได้แก่ การแสดงพื้นเมือง ระบำ ละคร และโขน) สาขาดุริยางคศิลป์และคีตศิลป์ ทั้งนี้ ต้องไม่เรียกเก็บค่าบริการโดยตรงจากผู้ชมหรือผู้ฟัง (มาตรา 81 (1) (ข)) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 11))

(3) การให้บริการการประกอบโรคศิลปะ การสอบบัญชี การว่าความ หรือการประกอบวิชาชีพอิสระอื่นตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุวัติรัฐมนตรี (มาตรา 81 (1) (ฅ)) เช่น บริษัทมีรายได้จากค่าสอบบัญชี

¹ การยกเว้นในกลุ่มที่ 2 ปัจจุบันมีพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 241) กำหนดให้การบริการขนส่งในราชอาณาจักรโดยอากาศยาน และการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อในราชอาณาจักร การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักรสำหรับการให้บริการขนส่งทางทะเลโดยเรือเดินทะเล ทั้งนี้ ให้รวมถึงการให้บริการระหว่างทะเลกับแม่น้ำในราชอาณาจักรโดยเรือเดินทะเลด้วย มีสิทธิแจ้งระบบภาษีมูลค่าเพิ่มได้

คำว่าความ ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม การเป็นผู้สอบบัญชี หรือผู้สอบบัญชีภาษีอากร เป็นต้น

(4) การให้บริการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล (มาตรา 81 (1) (ญ)) เช่น การให้บริการรักษาพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชนหรือของรัฐ โพลีคลินิก คลินิกของแพทย์

(5) การให้บริการวิจัยหรือการให้บริการทางวิชาการในสาขาวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งมีใช้การกระทำทางธุรกิจ และผู้ให้บริการวิจัยหรือให้บริการทางวิชาการต้องเป็นบุคคลธรรมดาหรือ คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลหรือเป็นมูลนิธิ (มาตรา 81 (1) (ฎ) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 12) เช่น การให้บริการวิจัยของ TDRI เป็นต้น

(6) การให้บริการห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ (มาตรา 81 (1) (ฏ))

(7) การให้บริการตามสัญญาจ้างแรงงาน (มาตรา 81 (1) (ฐ))

(8) การให้บริการจัดแข่งขันกีฬาสมัครเล่น (มาตรา 81 (1) (ฑ))

(9) การให้บริการของนักแสดงสาธารณะ ซึ่งได้แก่ นักแสดงละคร ภาพยนตร์ วิทย์ หรือ โทรทัศน์ นักร้อง นักดนตรี นักกีฬาอาชีพ หรือนักแสดงเพื่อความบันเทิงใดๆ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะแสดงเดี่ยว เป็นหมู่หรือคณะ (มาตรา 81 (1) (ฒ) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 13)

(10) การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักร (มาตรา 81 (1) (ณ)) เช่น การขนส่งโดยรถยนต์โดยสารประจำทาง แท็กซี่มีเตอร์ รถไฟ เรือโดยสาร รถไฟใต้ดิน รถไฟลอยฟ้า ขนส่งโดยสารสองแถว ขนส่งโดยสารบรรทุก

(11) การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศซึ่งมิใช่เป็นการขนส่งโดยอากาศยานหรือเรือเดินทะเล (มาตรา 81 (1) (ด)) ซึ่งได้แก่ การขนส่งทางบก หรือทางน้ำที่ไม่ใช่เรือเดินทะเลระหว่างประเทศ เช่น การรับจ้างขนคนโดยสารข้ามแม่น้ำระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

(12) การให้บริการเช่าอสังหาริมทรัพย์ (มาตรา 81 (1) (ต)) เช่น ให้เช่าอาคาร โรงเรือน ที่ดิน

(13) การให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ไม่รวมถึงบริการที่เป็นการพาณิชย์ของ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นการหารายได้หรือผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นกิจการสาธารณูปโภคหรือไม่ ก็ตาม (มาตรา 81 (1) (ถ))

(14) การขายสินค้าหรือการให้บริการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งส่งรายรับให้แก่รัฐโดยไม่หักรายจ่าย (มาตรา 81 (1) (ท))

(15) การขายสินค้าหรือการให้บริการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนา หรือการสาธารณกุศล ภายในประเทศ ซึ่งไม่นำผลกำไรไปจ่ายในทางอื่น (มาตรา 81 (1) (ธ))

กลุ่มที่ 3 การยกเว้นตามพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ยกเว้นสำหรับการขายสินค้าและการให้บริการ ดังนี้

(1) การขายบุหรี่ยาสูบที่ผลิตโดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาสูบที่เป็นองค์การของรัฐบาล

โดยผู้ขายที่มีใช้ประกอบการอุตสาหกรรมยาสูบที่ผลิตสินค้าดังกล่าว

(2) การขายสลากกินแบ่งรัฐบาล สลากออมสินของรัฐบาล และสลากบำรุงกษัตริย์ไทย

(3) การขายแสตมป์ไปรษณีย์ แสตมป์อากร หรือแสตมป์อื่นของรัฐบาล องค์การของรัฐบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เฉพาะที่ยังไม่ได้ใช้ในราคาที่ไม่เกินมูลค่าที่ตราไว้

(4) การบริจาคสินค้าให้แก่

ก) สถานพยาบาลและสถานศึกษาของทางราชการ เช่น บริจาคคอมพิวเตอร์ให้โรงเรียน ประถมของรัฐ

ข) องค์การหรือแก่งานสาธารณกุศลหรือแก่งานพยาบาลและสถานศึกษาอื่น นอกจากที่กล่าวใน (ก) ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(5) การขายเหรียญที่ระลึกในโอกาสสำคัญต่างๆ และนำรายได้จากการขายเหรียญดังกล่าว หลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้วขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมราชชนนี หรือถวายพระราชโอรส หรือพระราชธิดาทุกพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ หรือสมเด็จพระบรมราชชนนี ทั้งนี้ เฉพาะที่กรมธนารักษ์เป็นผู้ผลิตและขาย โดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(6) การให้บริการลิซ่า

(7) การให้บริการสื่อสารทางวิทยุเกี่ยวกับการบินระหว่างประเทศ ระหว่างสถานีพื้นดิน หรือระหว่างอากาศกับพื้นดิน และการสื่อสารวิทยุเกี่ยวกับงานอดุณิคม ตลอดจนการบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้จัดบริการดังกล่าว

(8) การให้บริการการศึกษาของสถานศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยประกาศดังกล่าวจะกำหนดขอบเขตและเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

หมายเหตุ นอกจากนี้ยังมีกรยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชกฤษฎีกาที่ประกาศออกมาในภายหลังอีกหลายฉบับ (ศึกษาได้จากพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 239) พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติมอีกหลายฉบับ)

กลุ่มที่ 4 การยกเว้นสำหรับการนำเข้าสินค้า

การนำเข้าสินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่

(1) การนำเข้าสินค้าตามกลุ่มที่ 1 (มาตรา 81 (2) (ก)) ได้แก่ การนำเข้าพืชผลทางการเกษตร สัตว์ ปุ๋ย ปลาปน อาหารสัตว์ ยาเคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับพืชหรือสัตว์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ตำราเรียน

(2) สินค้าจากต่างประเทศที่นำเข้าไปในเขตปลอดอากร ทั้งนี้ เฉพาะสินค้าที่ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร (มาตรา 81 (2) (ข))

(3) สินค้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร (มาตรา 81 (2) (ค))

(4) สินค้าซึ่งนำเข้าและอยู่ในอารักขาของศุลกากร แล้วได้ส่งกลับออกไปต่างประเทศโดยได้คืนอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร (มาตรา 81 (2) (ง))

กลุ่มที่ 5 การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับกิจการขนาดย่อม

ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มที่กล่าวในกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 หากมีมูลค่าของฐานภาษี (รายรับ) อยู่ในเกณฑ์ที่จะเข้าลักษณะเป็นกิจการขนาดย่อม ตามมาตรา 81/1 แห่งประมวลรัษฎากร ก็จะได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

ปัจจุบันการกำหนดกิจการขนาดย่อมได้กำหนดไว้ให้ผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 1,800,000 บาทต่อปี ถือเป็นกิจการขนาดย่อม ซึ่งจะได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 81/1 และพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 432))

อย่างไรก็ดี หากผู้ประกอบการดังกล่าวประสงค์จะขอเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ก็มีสิทธิที่จะกระทำได้โดยแจ้งต่ออธิบดีกรมสรรพากรเพื่อขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 30 วันนับแต่วันแจ้ง (มาตรา 81/3 และมาตรา 85/1 (2))

4. กรณีขายสินค้าหรือให้บริการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว จะต้องปฏิบัติตนอย่างไร

ผู้ประกอบการถ้าขายสินค้าหรือให้บริการที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม และมีฐานภาษีเกิน 1,800,000 บาทต่อปี ผู้ประกอบการดังกล่าวก็จะมีภาระหน้าที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มดังนี้

4.1 การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วก็จะเปลี่ยนสถานะเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน (มาตรา 77/1 (6)) ซึ่งทำให้มีสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่กฎหมายกำหนด

การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนเกิดขึ้นได้ในกรณี ดังนี้

(1) ผู้ประกอบการที่มีรายรับเกินกว่า 1,800,000 บาทต่อปี จะต้องจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน (กฎหมายบังคับ)

(2) ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81 (1) (ก)-(ฉ) แห่งประมวลรัษฎากร (ขายพืช สัตว์ ปุ๋ย อาหารสัตว์ ปลาปน ยาใช้สำหรับพืชหรือสัตว์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ตำราเรียน) หากประสงค์จะจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มก็มีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ โดยต้องแจ้งต่ออธิบดีกรมสรรพากรเพื่อขอเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 81/3) (กฎหมายไม่บังคับ)

(3) ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมาย แต่มีรายรับไม่เกิน 1,800,000 บาทต่อปี ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (ในฐานะเป็นกิจการขนาดย่อม กลุ่มที่ 5) หากประสงค์จะจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มก็มีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ โดยต้องแจ้งต่ออธิบดีกรมสรรพากรเพื่อขอเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 81/3) (กฎหมายไม่บังคับ)

กำหนดระยะเวลาการจดทะเบียน

(1) สำหรับผู้ประกอบการที่มีรายรับเกินกว่า 1,800,000 บาทต่อปี ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภายใน 30 วันนับแต่วันที่มียารายรับเกิน 1,800,000 บาทต่อปี (มาตรา 85/1 (1) (ก))

(2) สำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่มีสิทธิขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภายใน 30 วันนับแต่วันที่แจ้งต่ออธิบดีกรมสรรพากรเพื่อขอเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 85/1 (1) (ข))

แบบคำขอจดทะเบียน เอกสารหลักฐาน และสถานที่จดทะเบียน

การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มให้ใช้แบบ ภ.พ.01 ที่กรมสรรพากรจัดพิมพ์ขึ้นเป็นแบบคำขอจดทะเบียน (ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 65)) โดยให้ยื่นพร้อมกัน 3 ฉบับ แสดงรายการให้ถูกต้องพร้อมกับแนบเอกสารดังนี้

(1) กรณีผู้ประกอบการเป็นบุคคลธรรมดา สำหรับผู้ประกอบการซึ่งเป็นคนต่างด้าวให้แนบภาพถ่ายใบอนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ภาพถ่ายหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือภาพถ่ายใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว

(2) กรณีผู้ประกอบการเป็นคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญ กองทุน มูลนิธิ ที่มีใช้นิติบุคคล หน่วยงานหรือกิจการของเอกชนที่กระทำโดยบุคคลธรรมดาตั้งแต่สองคนขึ้นไปอันมิใช่ นิติบุคคล ให้แนบภาพถ่ายหนังสือการจัดตั้งคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล และกรณีผู้ร่วมจัดตั้งคณะบุคคล ที่มีใช้นิติบุคคลเป็นคนต่างด้าว ให้แนบภาพถ่ายใบอนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ภาพถ่าย หนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือภาพถ่ายใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว

(3) กรณีผู้ประกอบการเป็นนิติบุคคล ได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 องค์การของรัฐบาลตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร สหกรณ์และองค์กรอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็น นิติบุคคล ให้แนบเอกสารดังนี้

(ก) กรณีผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักรและได้ขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักร เป็นปกติธุระโดยมีตัวแทนอยู่ในราชอาณาจักร และตัวแทนได้ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแทน ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักรดังกล่าว ให้แนบหนังสือตั้งตัวแทนเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งมีการ รับรองโดยสถานทูตหรือสถานกงสุลหรือบุคคลอื่นที่อธิบดีกรมสรรพากรเห็นชอบ

(ข) กรณีกิจการร่วมค้า ให้แนบภาพถ่ายเอกสารการดำเนินกิจการร่วมค้า

(ค) กรณีนิติบุคคลตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มชั่วคราว ให้แนบภาพถ่ายใบอนุญาตประกอบธุรกิจ และภาพถ่ายสัญญาหรือโครงการที่แสดงถึงคู่สัญญา มูลค่า ของสัญญา ระยะเวลาของสัญญาหรือโครงการที่เริ่มต้นและสิ้นสุด

(ง) กรณีองค์การของรัฐบาล สหกรณ์ และองค์กรอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นนิติบุคคล ให้แนบภาพถ่ายหลักฐานที่แสดงฐานะนิติบุคคล

(4) การยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการตาม (1) ถึง (3) กรณีมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแทน ให้แนบหนังสือมอบอำนาจ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง หรือภาพถ่ายใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของผู้มอบอำนาจ คือ ผู้ประกอบการตาม (1) และภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจกระทำการแทน ตาม (2) (3) และภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ

(5) กรณีผู้ประกอบการตาม (1) ถึง (3) ใช้สถานที่อยู่อาศัยของตนเองหรือบุคคลอื่นเป็นสถานประกอบการ หรือใช้สถานประกอบการของบุคคลอื่นเป็นสถานประกอบการ ให้แนบเอกสารและดำเนินการดังต่อไปนี้

(ก) กรณีใช้สถานที่อยู่อาศัยของตนเองหรือบุคคลอื่นเป็นสถานประกอบการ หรือใช้สถานประกอบการของบุคคลอื่นเป็นสถานประกอบการ ให้ติดป้ายแสดงชื่อผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบการดังกล่าว

(ข) กรณีเป็นการเช่าอสังหาริมทรัพย์ ให้แนบภาพถ่ายสัญญาเช่า โดยสัญญาเช่าดังกล่าวต้องระบุชื่อ ที่อยู่ ของเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ด้วย และถ้าเป็นกรณีเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ให้อสังหาริมทรัพย์นั้นโดยไม่มีค่าตอบแทน ให้แนบภาพถ่ายหนังสือยินยอมให้ใช้เป็นที่ตั้งสถานประกอบการ

(ค) ให้แนบแผนที่แสดงที่ตั้งของสถานประกอบการโดยสังเขปพร้อมภาพถ่ายสถานประกอบการ การยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มพร้อมกับแนบเอกสารดังกล่าว ผู้ประกอบการต้องแสดงเอกสารตัวจริงต่อเจ้าพนักงานสรรพากรด้วย

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการมีสิทธิยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทาง Website ของกรมสรรพากร www.rd.go.th ก็ได้ โดยต้องปฏิบัติตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 159)ฯ ซึ่งสามารถที่จะคลิกเข้าไปดูรายละเอียดและเงื่อนไขต่างๆ ใน Website ดังกล่าวได้

ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่กรมสรรพากรออกให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้แก่ใบทะเบียน ภ.พ.20 ผู้ประกอบการฯ จะต้องแสดงใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ ณ ที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่ายในสถานประกอบการเป็นรายสถานประกอบการ

การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มชั่วคราว

การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการชั่วคราวจะเกิดขึ้นได้ตามมาตรา 85/3 ซึ่งสามารถศึกษาได้จากบทบัญญัติดังกล่าว (ซึ่งจะเป็นกรณีบริษัทต่างประเทศเข้ามาประกอบกิจการในประเทศไทย)

กรณีที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการดังต่อไปนี้ ซึ่งขายสินค้าหรือให้บริการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 85/3)

(1) ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร และได้เข้ามาประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว (กรณีนี้หากจะขอจดทะเบียนก็ได้ถ้าเข้าเงื่อนไขตามหัวข้อการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มชั่วคราว)

(2) ผู้ประกอบการที่ให้บริการจากต่างประเทศ และได้มีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักร

หมายเหตุ ผู้ประกอบการดังกล่าวมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 82/13 แห่งประมวลรัษฎากร แต่การเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะให้ผู้จ่ายเงินนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ.36 (ตามมาตรา 83/6 แห่งประมวลรัษฎากร)

การเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

กรณีที่มีการเคลื่อนไหวของกิจการของผู้ประกอบการจดทะเบียน จะต้องมีการแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยแบบ ภ.พ.09 เช่น การแจ้งย้ายกิจการ การเปลี่ยนชื่อ-ที่อยู่ของผู้ประกอบการฯ การเพิ่มประเภทกิจการ ฯลฯ โดยแจ้งการเปลี่ยนแปลง ณ สถานที่ที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ (มาตรา 85/6-มาตรา 85/19)

4.2 การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะต้องคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มทุกเดือนเป็นรายเดือนภาษี และนำผลการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มไปยื่นแบบ ภ.พ.30 ต่อกรมสรรพากรภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

ผู้ประกอบการจดทะเบียนคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มดังนี้

ภาษีที่ต้องชำระ = ภาษีขาย – ภาษีซื้อ (มาตรา 82/3)

หากภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ ให้ผู้ประกอบการชำระภาษีเท่ากับส่วนต่างนั้น (มาตรา 82/3 วรรคสอง)

หากภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ให้เป็นเครดิตภาษีและให้ผู้ประกอบการนั้นมีสิทธิได้รับคืนภาษี (ขอคืนภาษีเป็นเงินสด) หรือนำไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มของเดือนถัดไป (มาตรา 82/3 วรรคสาม)

4.2.1 ภาษีขาย

ความหมายของภาษีขาย แยกได้ 2 กรณี คือ (มาตรา 77/1 (17))

กรณีที่ 1 ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการเมื่อความรับผิดชอบในการเสียภาษีเกิดขึ้น

หน้าที่ในการเรียกเก็บภาษีขายจากผู้ซื้อสินค้าเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการฯ ที่ขายสินค้าหรือให้บริการ ซึ่งเรียกเก็บได้เมื่อความรับผิดชอบในการเสียภาษีเกิดขึ้น (มาตรา 82/4) แต่อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบการฯ ที่ขายสินค้ายังคงมีหน้าที่ต่อกรมสรรพากรที่จะต้องนำเอายอดขาย ภาษีขายที่เกิดขึ้นในเดือนภาษีไปยื่นแบบเสียภาษีต่อกรมสรรพากร แม้จะเรียกเก็บภาษีขายยังไม่ได้

กรณีที่ 2 ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่เสียในกรณีที่กฎหมายถือว่าเป็นการขายสินค้าตามมาตรา 77/1 (8) (ง) (จ) (ฉ) (ช) ได้แก่ สินค้าขาดจากรายงานสินค้า นำสินค้าไปใช้โดยตนเอง มีสินค้าคงเหลือ ณ วันเลิกประกอบกิจการ หรือการใช้บริการของตนเองไม่ว่าประการใดๆ

ภาษีขายคำนวณได้โดยนำเอามูลค่าของฐานภาษี (รายรับ) จากการขายสินค้าหรือให้บริการคูณด้วยอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

$$\text{ภาษีขาย} = \text{ฐานภาษี} \times \text{อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม}$$

4.2.2 ฐานภาษี

ฐานภาษีเป็นสิ่งที่จะมารองรับอัตราภาษีเพื่อคำนวณหาจำนวนภาษีขายในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งถ้าจะทำความเข้าใจง่าย ๆ ฐานภาษีก็คือรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการนั่นเอง โดยกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่มได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับฐานภาษีไว้ตามมาตรา 79 มาตรา 79/4 แห่งประมวลรัษฎากร

ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการทั่วไป

ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือให้บริการทั่วไป ได้แก่ มูลค่าทั้งหมดที่ผู้ประกอบการได้รับหรือพึงได้จากการขายสินค้าหรือให้บริการ รวมทั้งภาษีสรรพสามิต

มูลค่าของฐานภาษีให้หมายความถึง เงิน ทรัพย์สิน ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือประโยชน์ใดๆ ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน (มาตรา 79)

ตัวอย่าง แจกรางวัลการชิงโชคให้แก่ลูกค้าฟรี โดยให้รางวัลเป็นรถยนต์ราคา 800,000 บาท มูลค่าของฐานภาษีก็คือ 800,000 บาท แม้โดยข้อเท็จจริงผู้แจกจะไม่ได้รับเงินดังกล่าวเลย (กรณีนี้ไม่จำเป็นต้องออกใบกำกับภาษีก็ได้)

มูลค่าของฐานภาษีไม่ให้รวมถึง

(1) ส่วนลดหรือส่วนลดหย่อนที่ลดให้ในทันทีขณะขายสินค้าหรือให้บริการ และได้หักส่วนลดหรือส่วนลดหย่อนดังกล่าวออกจากราคาสินค้าหรือราคาค่าบริการ โดยได้แสดงให้เห็นไว้ชัดเจนว่า ได้มีการหักส่วนลดหรือส่วนลดหย่อนไว้ในใบกำกับภาษีในแต่ละครั้งที่ออกแล้ว ทั้งนี้ เว้นแต่การออกใบกำกับภาษีอย่างย่อจะไม่แสดงส่วนลดหรือส่วนลดหย่อนดังกล่าวให้เห็นชัดเจนไว้ในใบกำกับภาษีอย่างย่อก็ได้ (มาตรา 79 (1))

ตัวอย่าง บริษัทฯ ขายสินค้าโดยให้ส่วนลดทันที 20% ดังนั้น ถ้าราคาสินค้า 1,000 บาท ลูกค้าจะได้ส่วนลด 200 บาท ราคาหลังหักส่วนลด 800 บาท จึงเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากจำนวน 800 บาท

ข้อสังเกต กรณีการให้ส่วนลดภายหลังขาย เช่น ส่วนลดเงินสด ส่วนลดตามเป้า ในขณะที่ขายสินค้าต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากฐานภาษีทั้งหมดที่ขาย (ราคาเต็ม) และเวลาที่ผู้ซื้อได้รับส่วนลดดังกล่าวก็ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแต่อย่างใด

(2) ค่าชดเชยหรือเงินอุดหนุนตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี (มาตรา 79 (2)) ขณะนี้ ยังไม่มีการประกาศกำหนด

(3) ภาษีขาย

(4) ค่าตอบแทนที่มีลักษณะและเงื่อนไขตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี ซึ่งมีดังนี้

(ก) มูลค่าของสินค้าที่แถมพร้อมกับการขายสินค้าหรือการให้บริการ ไม่ว่าจะสินค้าหรือบริการชนิดเดียวกันหรือไม่ แต่มูลค่าของของแถมต้องไม่เกินมูลค่าของสินค้าที่ขาย หรือมูลค่าของการให้บริการ (ข้อ 2 (1) แห่งประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 40)ฯ) เช่น ซื้อโทรทัศน์แถมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีมูลค่าไม่เกินมูลค่าของโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ไม่มีมูลค่าที่จะนำมาเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ ควรระบุสินค้าที่แถมไว้ในใบกำกับภาษีที่ออกให้ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการด้วย

(ข) มูลค่าของสินค้าที่แจกหรือให้เป็นรางวัลที่ผู้ซื้อได้ซื้อสินค้าแต่ละวัน โดยมีมูลค่ารวมกันตามที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินมูลค่าของสินค้าที่ขายหรือของการให้บริการ (ข้อ 2 (2) แห่งประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 40)ฯ) เช่น ซื้อสินค้าในห้างสรรพสินค้าครบ 1,000 บาทใน 1 วัน ห้างฯ แจกแก้ว 1 ชุด มูลค่า 100 บาท การแจกแก้วดังกล่าวไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(ค) มูลค่าของการให้บริการเนื่องจากการเป็นนายหน้าตัวแทนให้แก่ผู้ประกอบการในต่างประเทศ ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่ผู้ประกอบการในต่างประเทศดังกล่าวขายสินค้าหรือให้บริการกับผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการในต่างประเทศด้วยกัน (ข้อ 2 (3)) แห่งประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 40)ฯ)

(ง) มูลค่าของการขายสินค้าของผู้ประกอบการในเขตปลอดอากรให้แก่ผู้ซื้อสินค้าในราชอาณาจักร และมีการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าแล้ว โดยถ้าผู้นำเข้าเป็นผู้ซื้อสินค้าจะไม่มีมูลค่าของฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าดังกล่าว แต่ถ้าผู้ขายเป็นผู้นำเข้าจะไม่มีมูลค่าของฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าดังกล่าว ต่อเมื่อผู้ซื้อสินค้าเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ทั้งนี้ ผู้ซื้อสินค้าดังกล่าวต้องมีผู้ประกอบการในเขตปลอดอากรหรือคลังสินค้าทัณฑ์บน ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร (ข้อ 2 (4) (5) แห่งประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 40) ซึ่งแก้ไขโดย ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ฉบับที่ 47 และฉบับที่ 132)

หมายเหตุ “เขตปลอดอากร” หมายความว่า เขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และเขตอุตสาหกรรมส่งออกด้วย (ปัจจุบันคือ เขตประกอบการเสรี (มาตรา 77/1 (21)))

(จ) มูลค่าของสินค้าที่แจกหรือให้เป็นของขวัญเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น เทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ การเปิดแนะนำสินค้าใหม่ ทั้งนี้ เฉพาะสินค้าที่เป็นปฏิทิน สมุดบันทึกประจำวัน (Diary) หรือสินค้าที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน

(ฉ) มูลค่าของสินค้าที่แจกหรือให้เป็นของขวัญเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น เทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ การเปิดแนะนำสินค้าใหม่ ทั้งนี้ ที่เป็น

ของขวัญหรือของชำร่วยที่มีชื่อผู้ประกอบการ ชื่อการค้า หรือเครื่องหมายการค้าของผู้ประกอบการ ปรากฏอยู่โดยของขวัญหรือของชำร่วยดังกล่าวต้องเป็นสิ่งของที่พึงให้แก่กันตามประเพณีทางธุรกิจทั่วไป และต้องมีราคาหรือมูลค่าไม่เกินสมควร

(ข) มูลค่าของสินค้าตัวอย่างที่แจก เนื่องจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย (ข้อ (จ) (ฉ) (ช) กำหนดไว้ตามข้อ 2 (6) (7) แห่งประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 40)ฯ ซึ่งแก้ไขโดย (ฉบับที่ 55)ฯ)

(ช) มูลค่าของอาหารและเครื่องดื่มที่นายจ้างจัดหาให้กับพนักงานหรือลูกจ้างในระหว่างเวลาปฏิบัติงานตามระเบียบเกี่ยวกับสวัสดิการของพนักงานหรือลูกจ้าง โดยมูลค่าของอาหารและเครื่องดื่มดังกล่าวต้องมีราคาไม่เกินสมควร (เพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 78)ฯ)

(ณ) มูลค่าของสินค้าที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่มีใช้ผู้ประกอบการจดทะเบียนซึ่งต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 82/16 แห่งประมวลรัษฎากร ได้ขายให้แก่ผู้ซื้อ โดยสินค้านี้ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ขายได้นำเข้ามาจากต่างประเทศและได้ออสินค้าให้ผู้ซื้อยื่นใบขนสินค้าขาเข้าต่อเจ้าพนักงานศุลกากร ณ ด่านศุลกากรเพื่อชำระภาษีมูลค่าเพิ่มต่อเจ้าพนักงานศุลกากรตามมาตรา 83/8 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลรัษฎากรแล้ว ทั้งนี้ ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ขายสินค้านี้จะต้องมีสำเนาใบเสร็จรับเงินของกรมศุลกากรที่ออกให้ผู้ซื้อพร้อมที่จะให้เจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบได้ (เพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 80)ฯ)

(ญ) มูลค่าของเครื่องแบบที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนซึ่งเป็นนายจ้างได้มอบให้แก่ลูกจ้างในจำนวนคนละไม่เกินสองชุดต่อปี และเสื้อนอกในจำนวนคนละไม่เกินหนึ่งตัวต่อปี

“เครื่องแบบ” หมายความว่า เครื่องแต่งกายรวมทั้งสิ่งประกอบเครื่องแต่งกายที่กำหนดให้แต่งเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน แต่ไม่รวมถึงรองเท้าที่อาจใช้งานได้ทั่วไป ชุดชั้นใน หรือสิ่งประกอบเครื่องแต่งกายที่ทำด้วยโลหะหรืออัญมณีมีค่า เช่น เงิน ทองคำ ทับทิม หยก

“เสื้อนอก” หมายความว่า รววมถึงชุดไทยพระราชทานและเสื้อที่นิยมใช้ในการแต่งกายไปในงานสำคัญต่างๆ (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 97)ฯ)

(ฎ) มูลค่าของค่าตอบแทนที่พึงได้รับจากการมอบสินค้าให้ผู้ซื้อสินค้าทดลองใช้งานก่อนซื้อ โดยสินค้านี้ดังกล่าวไม่ใช่ของใช้สิ้นเปลืองและต้องเป็นสินค้าที่มีไว้สำหรับให้ทดลองใช้เป็นการชั่วคราว เพื่อทดลองคุณภาพหรือประสิทธิภาพของสินค้าเท่านั้น และผู้ซื้อสินค้าจะต้องส่งมอบสินค้าดังกล่าวคืนให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนผู้ขายสินค้าเมื่อทดลองใช้เสร็จ (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 97)ฯ)

(ฏ) มูลค่าของสินค้าหรือบริการที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ขายหรือให้บริการแก่ผู้ซื้อหรือผู้รับบริการซึ่งเป็น

ก) ผู้ทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตกับองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย ตามกฎหมายว่าด้วย องค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย

ข) ผู้ขายสินค้าหรือให้บริการซึ่งได้ทำสัญญาเป็นหนังสือโดยตรงกับผู้ทำสัญญา แบ่งปันผลผลิตกับองค์กรร่วมไทย-มาเลเซียตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย

ผู้ประกอบการดังกล่าวต้องทำสัญญากับผู้ซื้อหรือผู้รับบริการเป็นหนังสือ และต้องจัดทำ รายงานตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษี มูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 102)ฯ)

(จ) มูลค่าของสลากกินโด๊ดและเปรี๊สโด๊ดที่ผู้ประกอบการสนามแข่งม้าดังกล่าวขายให้ แก่ผู้เล่นพนันแข่งม้าเป็นจำนวนเท่ากับจำนวนเงินรางวัลที่จะต้องจ่ายคืนให้แก่ผู้เล่นพนันแข่งม้าดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 103)ฯ)

(ท) มูลค่าของทงรูปพรรณที่ขายเป็นจำนวนเท่ากับราคาของรูปพรรณที่สมาคมค้าทองคำ ประกาศรับซื้อคืนในวันที่ขายทงรูปพรรณ ทั้งนี้ เฉพาะผู้ประกอบการจดทะเบียนประกอบกิจการขาย ทงรูปพรรณ ซึ่งมีใบอนุญาตค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการค้าของเก่า

“ทงรูปพรรณ” หมายความว่า ทงคำที่ทำสำเร็จเป็นเครื่องประดับกาย เครื่องแต่งกาย ของชำร่วย หรือสิ่งของต่างๆ ที่มีไว้เพื่อโชว์ ทั้งนี้ต้องไม่มีอัญมณีประกอบอยู่ด้วย

“ทงรูปพรรณ” หมายความว่า ความรวมถึงน้ำหนักที่สามารถคำนวณราคาซื้อคืนได้ตามส่วนของ ราคาของรูปพรรณที่สมาคมค้าทองคำประกาศรับซื้อคืน (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 117)ฯ)

(ต) มูลค่าของน้ำมันดีเซลที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ผลิตและขาย ตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2544 เป็นต้นไป ให้แก่ผู้ค้าน้ำมันที่จะนำน้ำมันดีเซลดังกล่าวไปขายให้แก่สถานีบริการจำหน่าย น้ำมันกลางทะเลในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะนำน้ำมันดีเซลนั้นไปขายให้แก่เรือจดทะเบียน สำหรับการประมงตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทย (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 120)ฯ และ (ฉบับที่ 133)ฯ)

(ณ) มูลค่าของการให้บริการรับประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย ของผู้ประกอบการจดทะเบียน เฉพาะการให้บริการแก่บริษัทประกันต่อแห่งเอเชียที่กระทำตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 เป็นต้นไป (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 148)ฯ)

(ด) มูลค่าของการให้บริการขนส่งก๊าซทางท่อที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนให้บริการแก่ ผู้รับบริการซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศและมิได้ประกอบ กิจการในประเทศไทย ซึ่งได้ทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติที่ผลิตในพื้นที่พัฒนาร่วมกับองค์กรร่วม ไทย-มาเลเซีย และผู้ทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตกับองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย ทั้งนี้เฉพาะการให้บริการ

ขนส่งก๊าซซึ่งผลิตจากเขตพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซียเท่านั้น (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 150)ฯ)

(ต) มูลค่าของทรัพย์สินหรือสินค้าซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนบริจาคให้แก่ส่วนราชการ ตามโครงการของทางราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติในลักษณะ ทำนองเดียวกัน (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 156)ฯ)

(ถ) มูลค่าของทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการ ซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนบริจาค ให้แก่ส่วนราชการตามโครงการของทางราชการ เพื่อให้แก่สถานศึกษาของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษา เอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 156)ฯ)

(ท) มูลค่าของการให้บริการรับประกันวินาศภัยต่อตามกฎหมายว่าด้วยการประกัน วินาศภัย ทั้งนี้ เฉพาะส่วนลดประกันภัยต่อที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการประกันภัยต่อ ได้หักออกจากค่าเบี้ยประกันภัยต่อ (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 207) ใช้บังคับ 30 เมษายน 2558 เป็นต้นไป)

(ธ) มูลค่าของการให้บริการผลิตรถยนต์ต้นแบบหรือรถจักรยานยนต์ต้นแบบที่ใช้ เพื่อการวิจัย พัฒนา หรือทดสอบสมรรถนะ ที่ได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วย ภาษีสรรพสามิต ซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนผลิตให้แก่ผู้วิจัย พัฒนา หรือทดสอบสมรรถนะยานยนต์ ที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพสามิต โดยมีหนังสือรับรองการยกเว้นภาษีสรรพสามิตและการอนุมัติ ให้เป็นผู้วิจัย พัฒนา หรือทดสอบสมรรถนะยานยนต์จากกรมสรรพสามิตมาแสดง (แก้ไขเพิ่มเติมโดย ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 210) ใช้บังคับ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป)

(ณ) มูลค่าของการให้บริการไฟฟ้าที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ให้บริการไฟฟ้าแก่ผู้ใช้ ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย ซึ่งติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าขนาด 5 (15) แอมแปร์ โดยได้ใช้ไฟฟ้าไม่เกินจำนวน หน่วยที่กำหนดตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ หรือรับทราบแล้ว และเป็นผู้ใช้ไฟฟ้าที่ด้อยโอกาสตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน ทั้งนี้ สำหรับมูลค่าของการให้บริการไฟฟ้าตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 เป็นต้นไป

มูลค่าของการให้บริการไฟฟ้าตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า ค่าพลังงานไฟฟ้า ค่าไฟฟ้า ผันแปร และค่าบริการที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้เรียกเก็บจากผู้ใช้ไฟฟ้า (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศ อธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 211) ใช้บังคับ 1 พฤศจิกายน 2559 เป็นต้นไป)

ข้อสังเกต กรณีการขายสินค้าหรือการให้บริการที่ไม่ต้องนำมารวมเป็นมูลค่าของฐานภาษี ดังกล่าว ผู้ประกอบการฯ ไม่จำเป็นต้องออกใบกำกับภาษีตามข้อ 2 (11) ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.86/2542 และไม่ต้องนำมาลงรายงานภาษีขายตามข้อ 7 (9) ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 89)ฯ

ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการในกิจการเฉพาะอย่าง

(1) ฐานภาษีสำหรับการส่งออก ได้แก่ มูลค่าของสินค้าส่งออกโดยใช้ราคา เอฟ.โอ.บี. ของสินค้าบวกด้วยภาษีสรรพสามิต และภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา แต่ทั้งนี้ไม่ใหรวมอากรขาออก

ราคา เอฟ.โอ.บี. ได้แก่ ราคาสินค้า ณ ด่านศุลกากรส่งออกโดยไม่รวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งจากด่านศุลกากรส่งออกไปต่างประเทศ (มาตรา 79/1 (1))

(2) ฐานภาษีสำหรับการให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ

(ก) ในกรณีรับขนคนโดยสาร ได้แก่ มูลค่าของค่าโดยสาร ค่าธรรมเนียม และประโยชน์อื่นใดที่เรียกเก็บในราชอาณาจักรก่อนหักรายจ่ายใดๆ เนื่องในการรับขนคนโดยสารนั้น (มาตรา 79/1 (2) (ก))

(ข) ในกรณีรับขนสินค้า ได้แก่ มูลค่าของค่าระวาง ค่าธรรมเนียม และประโยชน์อื่นใดที่เรียกเก็บ ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักรก่อนหักรายจ่ายใดๆ เนื่องในการรับขนสินค้านั้นนอกนอกราชอาณาจักร (มาตรา 79/1 (2) (ข))

ฐานภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้า (มาตรา 79/2)

(1) ฐานภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้าทุกประเภท ได้แก่ มูลค่าของสินค้านำเข้าโดยใช้ราคา ซี.ไอ.เอฟ. ของสินค้า บวกด้วยอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน และภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นตามที่ได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

การนำเข้าสินค้าที่ผู้นำเข้าได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือตามกฎหมายอื่น ให้นำอากรขาเข้าซึ่งได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนดังกล่าวมารวมเป็นฐานภาษี

ราคา ซี.ไอ.เอฟ. ได้แก่ ราคาสินค้าบวกด้วยค่าประกันภัยและค่าขนส่งถึงด่านศุลกากรที่นำสินค้านั้นเข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่

(ก) ในกรณีที่อธิบดีกรมศุลกากรประกาศให้ราคาในท้องตลาดสำหรับของประเภทใดประเภทหนึ่งที่ต้องเสียอากรตามราคาเป็นรายเฉลี่ยตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ให้ถือว่าราคานั้นเป็นราคาสินค้าในการคำนวณราคา ซี.ไอ.เอฟ.

(ข) ในกรณีที่เจ้าพนักงานศุลกากรได้ทำการประเมินราคาเพื่อเสียอากรขาเข้าใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ให้ถือว่าราคานั้นเป็นราคาสินค้าในการคำนวณราคา ซี.ไอ.เอฟ.

(2) ฐานภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81 (2) (ค) (สินค้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร) ถ้าภายหลังสินค้านั้นต้องเสียอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร อันทำให้ผู้ที่มีหน้าที่ความ

รับผิดชอบตามกฎหมายดังกล่าว หรือผู้รับโอนสินค้ามีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 82/1 (3) ฐานภาษีสำหรับสินค้า ได้แก่ มูลค่าตามสภาพหรือปริมาณของสินค้าที่เป็นอยู่ในวันที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้น ตามมาตรา 78/2 (4) แห่งประมวลรัษฎากร (วันที่เป็นไปตามความรับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร)

ฐานภาษีสำหรับการนำเข้าและการขายยาสูบ

(1) สำหรับการนำเข้ายาสูบ ฐานภาษีให้คำนวณเช่นเดียวกับการนำเข้าสินค้าทั่วไป ตามที่กล่าวใน (1) ของฐานภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้า (มาตรา 79/5 (1))

(2) สำหรับการขายยาสูบในราชอาณาจักร ไม่ว่าจะเป็นบุหรี่ยาสูบที่ผลิตโดยโรงงานยาสูบ หรือบุหรี่ยาสูบที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ได้แก่ มูลค่าของยาสูบที่ได้มาจากการหักจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากจำนวนเต็มของราคาขายปลีกของยาสูบ โดยให้คำนวณจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มตามอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่รวมอยู่ในจำนวนเต็มของราคาขายปลีก (มาตรา 79/5 (2))

หมายเหตุ การคำนวณฐานภาษีของบุหรี่ยาสูบดังกล่าวให้คำนวณโดยใช้ $\frac{1}{11}$ (กรณีอัตราภาษี 10%) $\frac{1}{107}$ (กรณีอัตราภาษี 7%) คูณราคาขายปลีกสำหรับการขายทุกทอด

การคำนวณมูลค่าของฐานภาษี (มาตรา 79/3)

การคำนวณมูลค่าของฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการในราชอาณาจักร ให้ถือมูลค่าของฐานภาษีเมื่อความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

(1) การขายสินค้าหรือการให้บริการโดยไม่มีคำตอบแทนหรือมีคำตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันสมควร มูลค่าของฐานภาษีให้ถือตามราคาตลาดของสินค้าหรือการให้บริการในวันที่มีความรับผิดชอบเกิดขึ้น

(2) การขายสินค้าหรือการให้บริการในกรณีที่ผู้ประกอบการนำสินค้าไปใช้หรือได้ใช้บริการ ไม่ว่าจะเป็นของตนเองหรือบุคคลอื่น โดยมิใช่เพื่อการประกอบกิจการโดยตรง (ตามมาตรา 77/1 (8) (ง) หรือ (10)) มูลค่าของฐานภาษีให้ถือตามราคาตลาดของสินค้าหรือการให้บริการในวันที่มีความรับผิดชอบเกิดขึ้น

(3) การขายสินค้า (มาตรา 77/1 (8) (จ)) ที่เกิดจากสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ (ตามมาตรา 87 (3) หรือมาตรา 87 วรรคสอง) มูลค่าของฐานภาษีให้ถือตามราคาตลาดของสินค้าในวันที่มีความรับผิดชอบเกิดขึ้น

(4) การขายสินค้าที่ได้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 ตามมาตรา 80/1 (5) และภายหลังได้มีการโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าอันทำให้ผู้รับโอนสินค้ามีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 82/1(2) มูลค่าของฐานภาษีให้ถือตามราคาตลาดตามสภาพหรือปริมาณของสินค้าที่เป็นอยู่ในวันที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้น

(5) การขายสินค้าในกรณีที่ผู้ประกอบการมีสินค้าคงเหลือและหรือมีทรัพย์สินที่ผู้ประกอบการมิใช่ในการประกอบกิจการ ณ วันเลิกประกอบกิจการ มูลค่าของฐานภาษีให้ถือตามราคาตลาดในวันเลิกประกอบกิจการ

ราคาตามราคาตลาด ให้ถือราคาเฉลี่ยของราคาตลาดที่ซื้อขายกันตามความเป็นจริงทั่วไปในวันที่มีความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น ทั้งนี้ ตามที่ได้มีการตรวจสอบราคาตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดและในกรณีที่เมื่ออาจทราบราคาตลาดได้แน่นอนให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศใช้เกณฑ์คำนวณเพื่อให้ได้มาซึ่งราคาตลาดได้

ดังนั้น ผู้ประกอบการที่ได้ขายสินค้าหรือให้บริการในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มจะต้องคำนึงถึงการคำนวณมูลค่าของฐานภาษีให้เป็นไปตามมาตรา 79/3 แห่งประมวลรัษฎากรด้วย ซึ่งหากผู้ประกอบการเสียภาษีหรือแสดงมูลค่าของฐานภาษีต่ำกว่าความเป็นจริง เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษีได้ ตามมาตรา 88/2 (3) แห่งประมวลรัษฎากร

ฐานภาษีที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศ (มาตรา 79/4)

ในกรณีที่มูลค่าของฐานภาษีที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการขายสินค้า การให้บริการ หรือการนำเข้าเป็นเงินตราต่างประเทศให้คำนวณเงินตราต่างประเทศนั้นเป็นเงินตราไทยตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีได้รับเงินตราต่างประเทศจากการขายสินค้าหรือการให้บริการและได้มีการขายเงินตราต่างประเทศที่ได้รับชำระนั้นเป็นเงินตราไทยในเดือนที่มีความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น ให้ถือเงินตราไทยจากการขายนั้นเป็นมูลค่าของฐานภาษีที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการขายสินค้าหรือการให้บริการแล้วแต่กรณี เว้นแต่ได้มีการขายเงินตราต่างประเทศในเดือนที่มีความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น ให้ถือตามอัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่มีความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น (มาตรา 79/4 (1))

(2) ในกรณีนำเข้าสินค้าให้คำนวณราคา ซี.ไอ.เอฟ. ของสินค้านำเข้าที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยตามอัตราที่กรมศุลกากรใช้คำนวณเพื่อเรียกเก็บอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร (มาตรา 79/4 (2))

หลักเกณฑ์ในการคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยตามมาตรา 79/4 แห่งประมวลรัษฎากรดังกล่าว ใช้สำหรับการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยกรณีที่เป็นการส่งออกสินค้าหรือการขายสินค้าหรือให้บริการในประเทศที่เป็นเงินตราต่างประเทศจะใช้หลักเกณฑ์ตามมาตรา 79/4 (1) แห่งประมวลรัษฎากร (กรณีสามารถขายเป็นเงินบาทได้ในวันที่มีความรับผิดชอบในการเสียภาษีเกิดขึ้น) กรณีที่เป็นการนำเข้าสินค้าจะใช้หลักเกณฑ์ตามมาตรา 79/4 (2) แห่งประมวลรัษฎากร และหากมีกำไรหรือขาดทุนจากการแลกเปลี่ยนเงินตรา ผู้ประกอบการไม่ต้องนำมารวมคำนวณเป็นมูลค่าของฐานภาษีแต่อย่างใด

กรณีที่ไม่สามารถคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา 79/4 แห่งประมวลรัษฎากรได้ สำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการที่เป็นหน่วยเงินตราต่างประเทศในการออกไปกับภาษี ซึ่งจะต้องระบุหน่วยเงินตราในใบกำกับภาษีเป็นหน่วยเงินตราไทยรวมทั้งการลงรายงานภาษีขายสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการดังกล่าว ในการใช้อัตราแลกเปลี่ยนจากเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทย ให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามที่กำหนดไว้ตามประกาศกระทรวง

การคลัง เรื่อง อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยตามมาตรา 9 แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

4.2.3 อัตราภาษี

อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบันกำหนดไว้ 2 อัตรา คือ (มาตรา 80 และพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 465))

1. อัตราทั่วไป ซึ่งกำหนดไว้ในอัตราร้อยละ 10.0 แต่อาจลดลงได้ตามที่มีการกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา โดยมีการลดอัตรามาเป็นลำดับตามช่วงเวลาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ดังนี้

- (ก) ตั้งแต่ 1 มกราคม 2535 – 15 กันยายน 2540 อัตราร้อยละ 7.0
- (ข) ตั้งแต่ 16 สิงหาคม 2540 – 31 มีนาคม 2542 อัตราร้อยละ 10.0
- (ค) ตั้งแต่ 1 เมษายน 2542 – 30 กันยายน 2560 อัตราร้อยละ 7.0
- (ง) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 เป็นต้นไป อัตราร้อยละ 10.0

มีข้อสังเกตว่า อัตราภาษีทั่วไปอาจเปลี่ยนแปลงลดลงได้จากอัตราที่กำหนดไว้ตามมาตรา 80 แห่งประมวลรัษฎากร (ร้อยละ 10.0) โดยการออกพระราชกฤษฎีกาลดอัตราตามนโยบายของทางราชการซึ่งได้มีการลดอัตรามาแล้วตาม (ก) – (ง) และอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต (ทั้งนี้ ในอัตราร้อยละ 7.0 จะจัดเก็บตามพระราชกฤษฎีกาที่ลดอัตรามาเหลือร้อยละ 6.3 และอีกร้อยละ 0.7 เป็นการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของท้องถิ่น ซึ่งจะจัดเก็บในอัตรา $\frac{1}{9}$ ของอัตราตามพระราชกฤษฎีกาที่ลดอัตรามา)

การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มโดยใช้อัตราทั่วไป ใช้สำหรับการประกอบกิจการดังนี้

- (1) การขายสินค้า
- (2) การให้บริการ
- (3) การนำเข้า

ข้อสังเกต วิธีปฏิบัติที่จะพิจารณาว่าการขายสินค้าหรือให้บริการใดจะเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราทั่วไป ให้พิจารณาจากการขายสินค้าหรือการให้บริการใดที่ไม่ได้รับสิทธิเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 0% ก็จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม 7.0% ส่วนการขายสินค้าหรือการให้บริการใดที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ก็ไม่ต้องคำนวณหาจำนวนภาษีขายแต่อย่างใด

2. อัตราร้อยละ 0

การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราร้อยละ 0 ใช้สำหรับการประกอบกิจการ 6 ประเภทดังต่อไปนี้

(1) การส่งออก (มาตรา 80/1 (1))

การส่งออกสินค้าอาจแยกลักษณะการส่งออกได้เป็น 3 กรณี คือ

- (ก) การส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักร
- (ข) การนำสินค้าเข้าไปในเขตปลอดอากร

การนำสินค้าในราชอาณาจักรเข้าไปในเขตปลอดอากรเฉพาะสินค้าที่ต้องเสียอากรขาออกหรือที่ได้รับยกเว้นอากรขาออกตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรซึ่งเป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ถือเป็นการส่งออกซึ่งได้รับสิทธิเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 (ตามมาตรา 80/1 (1) มาตรา 77/1 (14) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 125)ฯ)

(ค) การขายสินค้าของคลังสินค้าพัฒนาบนประเภทร้านค้าปลอดอากร

(2) การให้บริการในราชอาณาจักรและให้บริการนั้นในต่างประเทศ (มาตรา 80/1 (2))

การให้บริการในกรณีนี้เป็นลักษณะของการส่งออกบริการซึ่งมีดังนี้ ได้รับสิทธิเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 (ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 105)ฯ)

(ก) การให้บริการที่กระทำในราชอาณาจักรแก่ผู้รับบริการในต่างประเทศ และได้มีการให้บริการนั้นในต่างประเทศ

การให้บริการดังกล่าวซึ่งมีการให้บริการบางส่วนในราชอาณาจักรด้วย ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 ตามมาตรา 80/1 แห่งประมวลรัษฎากร เฉพาะส่วนที่ได้มีการให้บริการนั้นในต่างประเทศ

(ข) การให้บริการต่อเรือเดินทะเล การให้บริการซ่อมแซมอากาศยานหรือเรือเดินทะเลที่กระทำในราชอาณาจักรโดยผู้รับบริการต้องเป็นผู้ประกอบกิจการให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ โดยอากาศยานหรือเรือเดินทะเล ทั้งนี้ไม่ว่าผู้รับบริการดังกล่าวจะเป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศก็ตาม

(ค) การให้บริการรับประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัยโดยผู้ประกอบการจดทะเบียน สำหรับทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ หรือสำหรับสินค้าที่ได้ส่งออกนอกราชอาณาจักร

(ง) การให้บริการที่กระทำในราชอาณาจักรเพื่อใช้ผลิตสินค้าในเขตปลอดอากรเพื่อส่งออก และการให้บริการที่กระทำในเขตปลอดอากร เพื่อใช้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกโดยผู้ประกอบการจดทะเบียน

ทั้งนี้ การให้บริการดังกล่าวข้างต้นต้องมีหลักฐานแสดงการชำระราคาค่าบริการตามใบแจ้งหนี้ของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ออกใบแจ้งหนี้

(3) การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ (มาตรา 80/1 (3))

การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศโดยอากาศยานหรือเรือเดินทะเลที่กระทำโดยผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลจะได้รับสิทธิเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 ไม่ว่าผู้ประกอบการนั้นจะเป็นนิติบุคคลไทยหรือนิติบุคคลต่างประเทศ

(4) การขายสินค้าหรือการให้บริการกับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ (มาตรา 80/1 (5))

การขายสินค้าหรือการให้บริการให้กับส่วนราชการตามโครงการเงินกู้ฯ ที่จะได้รับสิทธิเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 28)ฯ ลงวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2535 ซึ่งสาระสำคัญก็คือ ส่วนราชการจะต้องออกหนังสือรับรองการชำระราคาสินค้าหรือค่าบริการให้แก่ผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการทุกครั้ง ซึ่งจะเป็นหลักฐานในการได้รับสิทธิเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0

(5) การขายสินค้าหรือให้บริการกับองค์การสหประชาชาติ สถานทูต สถานกงสุล (มาตรา 80/1 (5))

การขายสินค้าหรือให้บริการกับองค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล ที่จะได้รับสิทธิเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 27)ฯ ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 ซึ่งมีสาระสำคัญคือจะต้องมีมูลค่าของสินค้าหรือบริการที่ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มในครั้งหนึ่งๆ มีจำนวนไม่น้อยกว่า 5,000 บาท เว้นแต่มูลค่ากระแสไฟฟ้า น้ำประปา และค่าบริการโทรศัพท์ ทั้งนี้ องค์การสหประชาชาติ ฯลฯ ซึ่งเป็นผู้ซื้อสินค้าฯ จะต้องขอหนังสือรับรองการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 ในแต่ละครั้งจากกระทรวงการต่างประเทศที่จะซื้อสินค้าหรือรับบริการ เว้นแต่การซื้อกระแสไฟฟ้า น้ำประปา และการใช้บริการโทรศัพท์ให้ขอหนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศในการซื้อสินค้าหรือให้บริการในครั้งแรกเพียงครั้งเดียว และต้องแสดงหนังสือรับรองดังกล่าวต่อผู้ประกอบการจดทะเบียนในการซื้อสินค้าหรือให้บริการด้วย

(6) การขายสินค้าหรือการให้บริการของคลังสินค้าทัณฑ์บนและของผู้ประกอบการที่อยู่ในเขตปลอดอากร (มาตรา 80/1 (6))

4.2.4 ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีขายจะมีความสัมพันธ์กับจุดของการรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากภาษีขายจะเกิดขึ้นเมื่อความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น และเมื่อความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น สิ่งที่จะเกี่ยวเนื่องกับการคำนวณภาษีขายก็คือ

(1) ออกใบกำกับภาษีตามมาตรา 86 แห่งประมวลรัษฎากร และส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ

(2) เรียกเก็บภาษีขายจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการตามมาตรา 82/4 แห่งประมวลรัษฎากร

(3) นำยอดขายไปลงในรายงานภาษีขายภายใน 3 วันตามมาตรา 87 แห่งประมวลรัษฎากร

(4) รวบรวมยอดขาย ภาษีขายไปยื่นแบบ ภ.พ.30

(5) คำนวณมูลค่าของฐานภาษีตามมาตรา 79/3 แห่งประมวลรัษฎากร

1. ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้า

(1) การขายสินค้าทั่วไป (มาตรา 78 (1))

หลัก ความรับผิดทั้งหมดเกิดขึ้นเมื่อส่งมอบสินค้า เว้นแต่ ได้มีการกระทำการดังต่อไปนี้เกิดขึ้น ก่อนการส่งมอบสินค้าก็ให้ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำนั้นๆ

(ก) โอนกรรมสิทธิ์สินค้า

(ข) ได้รับชำระราคาสินค้า หรือ

(ค) ได้ออกใบกำกับภาษี

ตัวอย่าง บริษัท ก. เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน ขายสินค้าชิ้นหนึ่งราคา 10,000 บาท กำหนดส่งมอบสินค้าในวันที่ 31 กรกฎาคม ก่อนวันส่งมอบบริษัท ก. ได้รับชำระราคาสินค้าจำนวน 5,000 บาท เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะเป็นดังนี้

วันที่ 10 กรกฎาคม ความรับผิดในการเสียภาษีเกิดขึ้นในจำนวน 5,000 บาท บริษัท ก. มีสิทธิเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อสินค้าในจำนวนเงินดังกล่าว และต้องออกใบกำกับภาษีสำหรับจำนวนเงินดังกล่าวด้วย (จะต้องระบุชื่อ ชนิด ประเภท สินค้าในใบกำกับภาษีด้วย)

วันที่ 31 กรกฎาคม มีการส่งมอบสินค้าความรับผิดในการเสียภาษีจะเกิดขึ้นในจำนวนเงินที่เหลือ 5,000 บาท (แม้ผู้ซื้อจะยังไม่ชำระเงิน) บริษัท ก. มีสิทธิเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับจำนวนเงินดังกล่าว และจะต้องออกใบกำกับภาษีสำหรับจำนวนเงินดังกล่าวด้วย

(2) การขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อ หรือสัญญาซื้อขายผ่อนชำระที่กรรมสิทธิ์ยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อเมื่อส่งมอบ (มาตรา 78 (2))

หลัก ความรับผิดเกิดขึ้นเมื่อถึงกำหนดชำระราคาแต่ละงวด เว้นแต่ ได้มีการกระทำการดังต่อไปนี้เกิดขึ้นก่อนถึงกำหนดชำระราคาแต่ละงวด ก็ให้ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำนั้นๆ

(ก) ได้รับชำระราคาสินค้า หรือ

(ข) ได้ออกใบกำกับภาษี

ตัวอย่าง บริษัท ก. ให้เช่าซื้อรถยนต์ 1 คัน ราคา 500,000 บาท ได้รับเงินล่วงหน้าเมื่อทำสัญญา 20% จำนวน 100,000 บาท และให้ลูกค้าชำระค่าเช่าซื้ออีก 40 งวด งวดละ 10,000 บาท ทุกสิ้นเดือน

บริษัท ก. มีความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ วันทำสัญญาในจำนวนเงินที่ได้รับ 100,000 บาท และเมื่อถึงกำหนดทุกวันสิ้นเดือนก็มีความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในจำนวนเงิน 10,000 บาท แม้จะยังไม่ได้รับชำระค่างวดก็ตาม

(3) การขายสินค้าโดยมีการตั้งตัวแทนเพื่อขาย (ที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 8)ฯ) (มาตรา 78 (3)) กล่าวคือ มีการตั้งตัวแทนเป็นลายลักษณ์อักษร ตัวการและตัวแทนต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และมีการแจ้งการแต่งตั้งตัวแทนต่อกรมสรรพากรด้วย

หลัก ความรับผิดทั้งหมดเกิดขึ้นเมื่อตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้ผู้ซื้อ **เว้นแต่** ได้มีการกระทำดังต่อไปนี้เกิดขึ้นก่อนตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้ผู้ซื้อ ก็ให้ความรับผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำนั้นๆ

- (ก) ตัวแทนได้โอนกรรมสิทธิ์สินค้าให้ผู้ซื้อ
- (ข) ตัวแทนได้รับชำระราคาสินค้า
- (ค) ตัวแทนได้ออกใบกำกับภาษี หรือ
- (ง) ได้มีการนำสินค้าไปใช้ไม่ว่าโดยตัวแทนหรือบุคคลอื่น

ตัวอย่าง บริษัท ก. แต่งตั้งบริษัท ข. เป็นตัวแทนฝากขายสินค้าตามหลักเกณฑ์ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 8)ฯ เมื่อบริษัท ก. ส่งมอบสินค้าที่ฝากขายให้บริษัท ข. ความรับผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มจะยังไม่เกิดขึ้น แต่ความรับผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มจะเกิดขึ้นเมื่อบริษัท ข. ส่งมอบสินค้าให้ผู้ซื้อ โดยบริษัท ก. ต้องนำยอดขายดังกล่าวไปเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนที่บริษัท ข. ส่งมอบสินค้าให้ผู้ซื้อสินค้า

(4) การขายสินค้าโดยส่งออก (มาตรา 78 (4))

ความรับผิดในการเสียภาษีจะเกิดขึ้นเมื่อชำระอากรขาออก วางหลักประกันอากรขาออก หรือจัดให้มีผู้ค้ำประกันอากรขาออก เว้นแต่ในกรณีที่ไม่ต้องเสียอากรขาออกหรือได้รับยกเว้นอากรขาออกแล้วแต่กรณี ก็ให้ถือว่าความรับผิดเกิดขึ้นในวันที่มีการออกใบขนสินค้าขาออกตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

2. ความรับผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มสำหรับการให้บริการ

(1) การให้บริการทั่วไป (มาตรา 78/1 (1))

หลัก ความรับผิดทั้งหมดเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ **เว้นแต่** ได้มีการกระทำดังต่อไปนี้เกิดขึ้นก่อนได้รับชำระราคาค่าบริการ ก็ให้ความรับผิดเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำนั้นๆ

- (ก) ได้ออกใบกำกับภาษี หรือ
- (ข) ได้ใช้บริการไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลอื่น

ตัวอย่าง บริษัทรับโฆษณาได้ตกลงกับลูกค้าว่าจะลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ให้มีจำนวนค่าจ้าง 100,000 บาท ลงโฆษณา 3 วัน คือวันที่ 10, 11 และ 12 กรกฎาคม แต่ได้รับเงินค่าจ้างในวันที่ 1 กันยายน กรณีดังกล่าววันที่ความรับผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มทั้งหมดเกิดขึ้นคือวันที่ 1 กันยายน ส่วนการลงโฆษณาในวันที่ 10, 11 และ 12 กรกฎาคม เป็นการให้บริการโดยคู่สัญญา ไม่ถือว่าได้มีการใช้บริการโดยตนเองหรือบุคคลอื่นแต่อย่างใด ความรับผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มจึงยังไม่เกิดขึ้น

(2) การให้บริการตามสัญญาที่กำหนดค่าตอบแทนตามส่วนของบริการที่ทำ (มาตรา 78/1 (2))

หลัก ความรับผิดเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการตามส่วนของบริการที่สิ้นสุดลง (มาตรา 78/1(2)) **เว้นแต่** ได้มีการกระทำดังต่อไปนี้เกิดขึ้นก่อนได้รับชำระราคาค่าบริการตามส่วนของบริการที่สิ้นสุดลง ก็ให้ความรับผิดเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำนั้นๆ

(ก) ได้ออกใบกำกับภาษี หรือ

(ข) ได้ใช้บริการไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลอื่น

ตัวอย่าง บริษัทรับเหมาก่อสร้างสะพาน ตามสัญญากำหนดให้จ่ายค่าจ้างตามส่วนของงานที่สิ้นสุดลง เช่น ตอกเสาเข็มเสร็จ จ่ายจำนวนหนึ่ง วางเสาและคานสะพานเสร็จ จ่ายจำนวนหนึ่ง ความรับผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อมีการรับชำระเงินค่าบริการตามส่วนของบริการที่ทำเสร็จสิ้น

(3) การให้บริการที่ทำในต่างประเทศและได้มีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักร (มาตรา 78/1 (3)) ความรับผิดในการเสียหายทั้งหมดเกิดขึ้นเมื่อได้มีการชำระราคาค่าบริการทั้งหมดหรือบางส่วน

3. ความรับผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่ม สำหรับการนำเข้า (มาตรา 78/2)

(1) การนำเข้าสินค้าทั่วไป (มาตรา 78/2 (1))

ความรับผิดเกิดขึ้นเมื่อชำระอากรขาเข้า วางหลักประกันอากรขาเข้า หรือจัดให้มีผู้ค้ำประกันอากรขาเข้า เว้นแต่ในกรณีที่ไม่ต้องเสียอากรขาเข้าหรือได้รับยกเว้นอากรขาเข้า ก็ให้ถือว่าความรับผิดเกิดขึ้นในวันที่มีการออกใบขนสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(2) การนำเข้ากรณีนำสินค้าออกจากเขตปลอดอากรโดยมิใช่เพื่อส่งออก

การนำสินค้าออกจากเขตปลอดอากรโดยมิใช่เพื่อส่งออกถือเป็นการ “นำเข้า” สินค้าตามมาตรา 77/1 (12) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งความรับผิดเกิดขึ้นในวันที่น่าสินค้านั้นออกจากเขตปลอดอากรโดยมิใช่เพื่อส่งออก (มาตรา 78/2 (2)) (เขตปลอดอากร หมายความว่ารวมถึง เขตอุตสาหกรรมส่งออกด้วย)

4. ความรับผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้าหรือให้บริการกรณีพิเศษ

การขายสินค้าหรือให้บริการบางกรณีกฎหมายกำหนดความรับผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มไว้เป็นกรณีพิเศษแตกต่างจากที่กล่าวในข้อ 1 และข้อ 2 ดังนั้น หากมีการขายสินค้าหรือให้บริการที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้ ความรับผิดในการเสียหายจะเกิดขึ้นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 78/3 แห่งประมวลรัษฎากร และกฎกระทรวง ฉบับที่ 189 (พ.ศ. 2534)

(1) การขายกระแสไฟฟ้า น้ำประปา หรือสินค้าที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ให้ความรับผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระราคาสินค้า หรือได้มีการออกใบกำกับภาษีก่อนได้รับชำระราคาสินค้าแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ โดยให้ความรับผิดเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำนั้นๆ

(2) การขายสินค้าที่ไม่มีรูปร่าง เช่น สิทธิในสิทธิบัตร กุ๊ตวิลล์ เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์ สัมปทาน ค่าสิทธิ หรือสินค้าที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ให้ความรับผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระราคาสินค้า เว้นแต่กรณีที่ได้มีการกระทำการดังต่อไปนี้เกิดขึ้นก่อนได้รับชำระราคาสินค้าก็ให้ความรับผิดเกิดขึ้น เมื่อได้มีการกระทำนั้นๆ ด้วย

(ก) โอนกรรมสิทธิ์สินค้า หรือ

(ข) ได้ออกใบกำกับภาษี

ทั้งนี้ โดยให้ความรับผิดเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำนั้นๆ แล้วแต่กรณี

(3) การขายสินค้าหรือการให้บริการด้วยเครื่องอัตโนมัติโดยชำระราคาด้วยวิธีการหยอดเงิน เหรียญ บัตร หรือด้วยวิธีการในลักษณะทำนองเดียวกัน ให้ความรับผิดชอบในการเสียหายมูลค่าเพิ่มทั้งหมด เกิดขึ้นเมื่อได้นำเงิน เหรียญ บัตร หรือสิ่งอื่นในลักษณะทำนองเดียวกันออกจากเครื่องอัตโนมัติ

(4) การขายสินค้าโดยชำระราคาด้วยการใช้บัตรเครดิตหรือในลักษณะทำนองเดียวกัน ให้ความรับผิดชอบในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อส่งมอบสินค้า เว้นแต่กรณีที่ได้มีการกระทำความผิดต่อไปนี้ เกิดขึ้นก่อนส่งมอบสินค้า ก็ให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อได้มีการกระทำความผิดนั้นๆ ด้วย

(ก) โอนกรรมสิทธิ์สินค้า

(ข) เมื่อมีการออกหลักฐานใช้บัตรเครดิต หรือ

(ค) ได้ออกใบกำกับภาษี

ทั้งนี้ โดยให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำความผิดนั้นๆ แล้วแต่กรณี

(5) การให้บริการโดยการชำระราคาด้วยการใช้บัตรเครดิตหรือในลักษณะทำนองเดียวกัน ให้ความรับผิดชอบในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อมีการออกหลักฐานการใช้บัตรเครดิต เว้นแต่กรณีที่ได้มีการออกใบกำกับภาษีก่อนการออกหลักฐานการใช้บัตรเครดิตก็ให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อได้มีการออกใบกำกับภาษีนั้น

(6) การขายสินค้าตามสัญญาจะขายสินค้าตามมาตรา 77/1 (8) (ก) แห่งประมวลรัษฎากร ให้ความรับผิดชอบในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อส่งมอบสินค้า เว้นแต่กรณีที่ได้มีการกระทำความผิดต่อไปนี้ เกิดขึ้นก่อนส่งมอบสินค้า ก็ให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อได้มีการกระทำความผิดนั้นๆ ด้วย

(ก) โอนกรรมสิทธิ์สินค้า

(ข) ได้รับชำระราคาสินค้า หรือ

(ค) ได้ออกใบกำกับภาษี

ทั้งนี้ โดยให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำความผิดนั้นๆ แล้วแต่กรณี

(7) ในกรณีที่ผู้ประกอบการนำสินค้าไปใช้โดยตนเองหรือบุคคลอื่น โดยมีใช้เพื่อประกอบกิจการ โดยตรงตามมาตรา 77/1 (8) (ง) แห่งประมวลรัษฎากร ให้ความรับผิดชอบในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อนำไปใช้หรือส่งมอบสินค้าให้บุคคลอื่นเพื่อใช้

(8) ในกรณีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบตามมาตรา 87 (3) และมาตรา 87 วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร ให้ความรับผิดชอบในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อมีการตรวจพบ

(9) ในกรณีที่ผู้ประกอบการมีสินค้าคงเหลือและหรือทรัพย์สินที่ผู้ประกอบการมิได้ใช้ในการประกอบกิจการ ณ วันเลิกประกอบกิจการ ให้ความรับผิดชอบในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อเลิกประกอบกิจการหรือแจ้งเลิกประกอบกิจการตามมาตรา 85/15 แห่งประมวลรัษฎากร เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้รับอนุญาตให้ออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้ต่อไปเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะหยุดประกอบกิจการตามมาตรา 86/11 แห่งประมวลรัษฎากร ให้ความรับผิดชอบเป็นไปตามมาตรา 78 แห่งประมวลรัษฎากร (ความรับผิดชอบตามมาตรา 78 ดูในหัวข้อ 1)

(10) ในกรณีผู้ประกอบการมีสินค้าคงเหลือและหรือทรัพย์สินที่ผู้ประกอบการมีไว้ในประกอบกิจการ

(ก) ณ วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งถอนทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 85/10 แห่งประมวลรัษฎากร

(ข) ณ วันที่ได้รับแจ้งการเพิกถอนทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 85/17 แห่งประมวลรัษฎากร

ให้ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อได้รับแจ้งคำสั่งถอนทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือได้รับแจ้งการเพิกถอนทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วแต่กรณี เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้รับอนุญาตให้ออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้ต่อไปเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะหยุดประกอบกิจการตามมาตรา 86/11 แห่งประมวลรัษฎากร ให้ความรับผิดชอบเป็นไปตามมาตรา 78 แห่งประมวลรัษฎากร (ความรับผิดชอบตามมาตรา 78 ดูในหัวข้อ 1.)

4.2.5 ภาษีซื้อ

การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มในแต่ละเดือนภาษี ผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษีขายซึ่งจะสัมพันธ์กับฐานภาษี อัตราภาษี และจุดความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และนอกจากนั้นยังจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษีซื้อ เนื่องจากการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มจะต้องนำเอาภาษีซื้อที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนไปหักออกจากภาษีขาย

(1) ความหมายของภาษีซื้อ

ภาษีซื้อ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนถูกผู้ประกอบการจดทะเบียนอื่นเรียกเก็บจากการซื้อสินค้าหรือรับบริการ เมื่อความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นและให้หมายความรวมถึง

(ก) ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้เสียเมื่อนำเข้า

(ข) ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้เสียเนื่องจากได้รับโอนสินค้านำเข้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ตามมาตรา 82/15 (กรณีผู้นำเข้าในขณะนำเข้าได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะเป็นสินค้านำเข้าดังกล่าวแต่ต่อมาได้โอนให้ผู้อื่น)

(ค) ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้นำส่งตามมาตรา 83/5 (การขายทอดตลาด) มาตรา 83/6 (การจ่ายเงินให้ผู้ประกอบการต่างประเทศจากการซื้อสินค้าหรือรับบริการ) มาตรา 83/7 (การรับโอนสินค้าจากผู้โอนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0) (มาตรา 77/1 (18))

(2) ภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำไปหักในการคำนวณภาษี

ภาษีซื้อที่ผู้ประกอบการฯ ได้ถูกเรียกเก็บจากการซื้อสินค้าหรือรับบริการ โดยปกติถ้าเห็นได้อย่างชัดเจนว่าเกี่ยวกับการประกอบกิจการ เช่น วัตถุดิบ เครื่องจักร ซื้อสินค้ามาขาย ภาษีซื้ออันเกิดจากการซื้อสินค้านำเข้าก็สามารถนำไปหักออกจากภาษีขายได้ แต่สำหรับภาษีซื้อบางกรณีกฎหมายห้ามมิให้นำไปหักออกจากภาษีขาย ซึ่งได้แก่ภาษีซื้อดังต่อไปนี้ (มาตรา 82/5 และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 17)ฯ และ (ฉบับที่ 42)ฯ)

1) กรณีไม่มีใบกำกับภาษีหรือมีใบกำกับภาษี แต่ไม่อาจแสดงใบกำกับภาษีได้ ซึ่งจะนำภาษีซื้อมาหักไม่ได้ เช่น ซื้อสินค้าแล้ว แต่ไม่มีใบกำกับภาษี หรือมีแต่เป็นชื่อของบุคคลอื่น

2) กรณีมีใบกำกับภาษี แต่เป็นใบกำกับภาษีเต็มรูปที่มีรายการไม่ครบถ้วนตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร

3) ภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการของผู้ประกอบการกิจการตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด ซึ่งได้แก่ ภาษีซื้อที่ไม่เข้าลักษณะเป็นรายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ เช่น ภาษีซื้ออันเกิดจากการซื้อทรัพย์สินหรือสินค้ามาแจกให้บุคคลอื่นโดยเสนหา

4) ภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายเพื่อการรับรอง หรือเพื่อการอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันตามมาตรา 86/4 และเงื่อนไขดังนี้

(ก) ค่ารับรองหรือค่าบริการ ไม่ว่าจะจ่ายเพื่อการรับรองหรือให้บริการแก่บุคคลใดๆ และไม่ว่าจะอำนวยความสะดวกแก่กิจการหรือไม่ก็ตาม เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเครื่องดื่ม ค่ามหรสพ ค่าใช้จ่ายเพื่อการกีฬา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน

(ข) ค่าสิ่งของหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลซึ่งได้รับการรับรองหรือรับบริการตาม (ก) และบุคคลอื่น

5) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีที่ออกโดยผู้ที่ไม่มียุติบัตรออกใบกำกับภาษี (ซึ่งได้แก่ผู้ที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว แต่ไม่ได้ขายสินค้าหรือให้บริการ)

6) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ เช่า หรือรับโอนรถยนต์นั่ง (เช่น รถเก๋ง ฯลฯ) หรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (เช่น รถตู้ที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน)

ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อสินค้าหรือการรับบริการที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต เช่น น้ำมันที่ใช้เติมรถเก๋งหรือค่าซ่อมรถเก๋ง

ทั้งนี้ ถ้าหากเป็นการซื้อรถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน มาขายหรือนำมาให้เช่า รวมทั้งกรณีบริษัทประกันวินาศภัยมีภาษีซื้ออันเกิดจากการให้บริการรับประกันวินาศภัยสำหรับรถยนต์ดังกล่าว ภาษีซื้อเกี่ยวกับรถยนต์กรณีดังกล่าวไม่ถือเป็นภาษีซื้อต้องห้ามแต่อย่างใด

7) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีอย่างย่อ

8) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อทรัพย์สินเพื่อใช้หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น ภาษีซื้ออันเกิดจากการซื้อรถยนต์เพื่อนำไปใช้ในกิจการขนส่ง ภาษีซื้ออันเกิดจากการก่อสร้างอาคารเพื่อให้เช่า

9) ภาษีซื้อที่เกิดจากการก่อสร้างอาคารหรือสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และต่อมาได้ขายหรือให้เช่าหรือนำไปใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ เฉพาะที่ได้กระทำภายใน 3 ปีนับแต่เดือนที่ก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์

10) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งรายการคำว่า **“ใบกำกับภาษี”** มิได้ตีพิมพ์ขึ้น หรือมิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ในกรณีจัดทำใบกำกับภาษีขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ

11) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งรายการตามมาตรา 86/4 (8) (รายการที่อธิบดีกำหนด) มิได้จัดทำขึ้นด้วยวิธีการตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ซึ่งมีอยู่ 3 รายการ คือ (ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 39)ฯ)

ก) รายการคำว่า **“สาขาที่ออกใบกำกับภาษีคือ...”** ในกรณีที่สาขานำเอาใบกำกับภาษีของสำนักงานใหญ่ไปออกให้แก่ผู้ซื้อสินค้า โดยรายการดังกล่าวจะตีพิมพ์จากโรงพิมพ์ จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ประทับด้วยตรายาง เขียนด้วยหมึก พิมพ์ดีด หรือทำให้ปรากฏขึ้นด้วยวิธีการอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกันก็ได้

ข) รายการ **“หมายเลขทะเบียนรถยนต์”** ในกรณีที่สถานบริการน้ำมันได้ขายน้ำมันเชื้อเพลิง หรือได้ขายสินค้าหรือให้บริการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับรถยนต์ที่ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จะต้องระบุเลขทะเบียนรถยนต์ไว้ในใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปด้วย โดยจะตีพิมพ์จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ประทับด้วยตรายาง เขียนด้วยหมึก พิมพ์ดีด หรือทำให้ปรากฏขึ้นด้วยวิธีการอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกันก็ได้

ค) รายการคำว่า **“เอกสารออกเป็นชุด”** ในกรณีที่จัดทำใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปพร้อมกับเอกสารทางการค้าอื่น โดยใบกำกับภาษีมิได้เป็นเอกสารฉบับแรกของเอกสารชุดดังกล่าว ใบกำกับภาษีดังกล่าวจะต้องมีข้อความว่า **“เอกสารออกเป็นชุด”** โดยข้อความดังกล่าวจะต้องตีพิมพ์มาจากโรงพิมพ์ หรือจัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ในกรณีจัดทำใบกำกับภาษีขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ

ง) อัตราแลกเปลี่ยน กรณีได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรให้ออกใบกำกับภาษีเป็นหน่วยเงินตราต่างประเทศได้ จะต้องระบุอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยไว้ในใบกำกับภาษีด้วย โดยรายการดังกล่าวจะตีพิมพ์ จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ประทับด้วยตรายาง เขียนด้วยหมึก พิมพ์ดีด หรือทำให้ปรากฏขึ้นด้วยวิธีการอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกันก็ได้

จ) เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการซึ่งเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยรายการดังกล่าวจะตีพิมพ์ จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ประทับด้วยตรายาง เขียนด้วยหมึก พิมพ์ดีด หรือทำให้ปรากฏขึ้นด้วยวิธีการอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกันก็ได้

ข) รายการสถานประกอบการของผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ขายสินค้าหรือผู้รับบริการซึ่งตรงตามใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.20) (สำนักงานใหญ่ สาขาที่...) โดยรายการดังกล่าวจะตีพิมพ์ จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ประทับด้วยตราลาย เขียนด้วยหมึก พิมพ์ดีด หรือทำให้ปรากฏขึ้นด้วยวิธีการอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกันก็ได้

ข) รายการสถานประกอบการของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการซึ่งเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งตรงตามใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.20) (สำนักงานใหญ่ สาขาที่...) โดยรายการดังกล่าวจะตีพิมพ์ จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ประทับด้วยตราลาย เขียนด้วยหมึก พิมพ์ดีด หรือทำให้ปรากฏขึ้นด้วยวิธีการอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกันก็ได้

12) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งรายการในใบกำกับภาษีเป็นสำเนา (Copy) แต่ไม่รวมถึงใบกำกับภาษีที่ได้จัดทำร่วมกับเอกสารทางการค้าอื่น ซึ่งมีจำนวนหลายฉบับและ ใบกำกับภาษีซึ่งมีรายการในใบกำกับภาษีเป็นสำเนามีข้อความว่า **“เอกสารออกเป็นชุด”** ปรากฏอยู่ด้วย

13) ภาษีซื้อส่วนที่เฉลี่ยเป็นของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งได้คำนวณตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 29)ฯ

14) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อสินค้าหรือรับบริการซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนนำไปใช้ หรือจะใช้ในการประกอบกิจการทั้งประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และผู้ประกอบการฯ ใช้สิทธิเลือกไม่นำภาษีซื้อทั้งหมดไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มมีรายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของรายได้ของกิจการทั้งหมด

15) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งรายการของใบกำกับภาษีได้ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลง เว้นแต่กรณีแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการดังต่อไปนี้ (ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.46/2537ฯ ซึ่งแก้ไขโดยคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.60/2539ฯ และ ป.72/2541ฯ)

ก) การแก้ไขที่อยู่ของผู้ออกใบกำกับภาษี พร้อมกับลงลายมือชื่อผู้ออกใบกำกับภาษีกำกับกับการแก้ไข หรือจะแก้ไขโดยวิธีประทับตราลายที่อยู่ที่ต้องเพิ่มเติม ทั้งนี้ เฉพาะใบกำกับภาษีที่ได้ออกในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 1 ปีนับแต่วันที่ทางราชการได้ประกาศเปลี่ยนแปลงชื่อถนน หมู่บ้าน ตำบลหรือแขวง อำเภอหรือเขต หรือจังหวัด หรือได้ทำการแบ่งเขตถนน หมู่บ้าน ตำบลหรือแขวง อำเภอหรือเขต หรือจังหวัดใหม่

ข) การแก้ไขเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ออกใบกำกับภาษีพร้อมกับลงลายมือชื่อผู้ออกใบกำกับภาษีกำกับกับการแก้ไข หรือประทับตราลายเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรที่ต้องเพิ่มเติม ทั้งนี้ เฉพาะใบกำกับภาษีที่ได้ออกในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือนนับแต่วันที่กรมสรรพากรได้แจ้งเปลี่ยนแปลงเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรให้ใหม่

ค) การแก้ไขจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่คำนวณมูลค่าของสินค้าหรือของบริการ และมูลค่าของสินค้าหรือของบริการที่รวมจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว อันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอัตรา

ภาษีมูลค่าเพิ่มพร้อมกับลงลายมือชื่อผู้ออกใบกำกับภาษีกำกับกับการแก้ไข ทั้งนี้ เฉพาะใบกำกับภาษีที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจที่มีใช้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

16) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ หรือรับโอนรถยนต์ที่มีใช้รถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตเพื่อใช้หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และต่อมาได้มีการดัดแปลงรถยนต์ดังกล่าวเป็นรถยนต์นั่ง หรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต ทั้งนี้ เฉพาะที่ได้กระทำภายใน 3 ปีนับแต่เดือนภาษีที่ได้รถยนต์ไว้ในครอบครอง

แต่กรณีดังกล่าวมิให้ใช้บังคับสำหรับการขายรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต และการให้บริการเช่ารถยนต์ดังกล่าวของตนเองโดยตรง

17) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งรายการ **“ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้ออกใบกำกับภาษี”** มิได้ตีพิมพ์จากโรงพิมพ์หรือมิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ในกรณีจัดทำใบกำกับภาษีขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ

หมายเหตุ ภาษีซื้อต้องห้ามตาม 1) 2) 3) และ 5) ถือเป็นภาษีซื้อต้องห้าม และภาษีซื้อดังกล่าวถือเป็นรายจ่ายต้องห้าม ไม่ให้นำไปหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 65 ตรี (6 ทวิ) ส่วนภาษีซื้อตาม 4) และ 6)–17) ถือเป็นรายจ่ายหรือต้นทุนของทรัพย์สินได้ ไม่ต้องห้ามแต่อย่างใด

(3) การนำภาษีซื้อไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม และการเฉลี่ยภาษีซื้อ

ภาษีซื้อที่จะนำไปหักออกจากภาษีขายในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มได้ จะต้องไม่ใช่ภาษีซื้อต้องห้ามตามที่กล่าวใน (2) และภาษีซื้อที่เกิดขึ้น ณ สถานประกอบการใด ให้นำไปถือเป็นภาษีซื้อของสถานประกอบการนั้น ซึ่งหลักฐานสำคัญที่จะนำไปถือเป็นภาษีซื้อ ได้แก่ ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป โดยได้รับใบกำกับภาษีในเดือนภาษีใดก็ให้เป็นภาษีซื้อของเดือนภาษีนั้น หรือให้นำไปถือเป็นภาษีซื้อของเดือนอื่นภายใน 6 เดือนนับถัดจากเดือนที่ระบุในใบกำกับภาษีซื้อ โดยจะต้องระบุข้อความในใบกำกับภาษีชื่อว่า **“ถือเป็นภาษีซื้อในเดือน...”** (มาตรา 82/3 และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 4)ฯ) ทั้งนี้ หากมีการนำภาษีซื้อไปใช้ทั้งในกิจการประเภทที่ต้องเสียและไม่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะต้องเฉลี่ยภาษีซื้อตามหลักเกณฑ์ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 29)ฯ

4.3 การยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการฯ ที่ได้คำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มในแต่ละเดือนภาษีแล้ว มีหน้าที่ที่จะต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อแสดงผลการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มให้เจ้าพนักงานประเมินรับทราบตามกฎหมาย ซึ่งหากการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มมีภาษีที่ต้องชำระเพิ่มเติมก็ต้องชำระภาษีพร้อมกัน

ไปด้วย นอกจากนี้กฎหมายยังกำหนดหน้าที่ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีที่ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม และการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีนำเข้าสินค้าด้วย

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม แยกพิจารณาได้ 3 กรณีคือ

1. การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นรายเดือนภาษี พร้อมชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม (ถ้ามี) ไม่ว่าจะได้ขายสินค้าหรือให้บริการในเดือนภาษีนั้นหรือไม่ก็ตาม (มาตรา 83 วรรคแรก)

“เดือนภาษี” หมายความว่า เดือนประติทิน (มาตรา 77/1 (23))

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเดือนภาษีใด ให้ยื่นภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป เว้นแต่อธิบดีจะกำหนดเป็นอย่างอื่น (มาตรา 83 วรรคสอง) โดยแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มที่ใช้ในการยื่นแบบฯ จะต้องเป็นแบบพิมพ์ที่กรมสรรพากรได้จัดพิมพ์ขึ้น หรือ Download จากเว็บไซต์ www.rd.go.th. และเป็นแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ซึ่งได้แก่ แบบ ภ.พ.30 (มาตรา 83 วรรคหนึ่ง และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 65)ฯ)

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้ยื่นและชำระ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ทั้งนี้ เว้นแต่อธิบดีกรมสรรพากรจะกำหนดเป็นอย่างอื่น (มาตรา 83 วรรคสาม) กรณีผู้ประกอบการฯ มีสถานประกอบการหลายแห่ง ให้แยกยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระเป็นรายสถานประกอบการ (มาตรา 83 วรรคสี่) (ปัจจุบันยื่นผ่านเว็บไซต์ของกรมสรรพากร (www.rd.go.th.) ก็ได้)

กรณีผู้ประกอบการฯ มีสถานประกอบการหลายแห่งและประสงค์จะยื่นแบบฯ รวมกัน ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาท้องที่แห่งใดแห่งหนึ่ง หรือ ณ สถานที่ที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ก็มีสิทธิที่จะกระทำได้ แต่จะต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรก่อน โดยให้ยื่นคำร้องขอต่ออธิบดีกรมสรรพากร และเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรแล้วให้ถือปฏิบัติตั้งแต่เดือนภาษีที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเป็นต้นไป (มาตรา 83 วรรคสี่)

ในกรณีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนยื่นแบบแสดงรายการภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วน ไม่ว่าจะการคลาดเคลื่อนนั้นจะเป็นเหตุให้จำนวนภาษีในเดือนภาษีเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนยื่นแบบแสดงรายการภาษีเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง พร้อมกับชำระภาษีถ้ามี ให้ถูกต้องครบถ้วน โดยให้ยื่น ณ สถานที่ที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีไว้ก่อน (มาตรา 83/4)

2. การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ที่มีหน้าที่นำส่งภาษี

การนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มมี 3 กรณี คือ

(1) กรณีขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ประกอบการจดทะเบียน

กรณีที่มีการขายทอดตลาด ผู้ทอดตลาดซึ่งขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการมีหน้าที่ต้องเสีย (มาตรา 83/5)

(2) กรณีการจ่ายเงินค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการต่างประเทศที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีบางกรณี

เมื่อมีการชำระราคาสินค้าหรือราคาค่าบริการให้กับผู้ประกอบการดังต่อไปนี้ ให้ผู้จ่ายเงินค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการมีหน้าที่นำส่งเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการมีหน้าที่เสียภาษี

(ก) ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักรซึ่งได้เข้ามาประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการชั่วคราว (มาตรา 83/6 (1))

(ข) ผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศและได้มีการให้บริการนั้นในราชอาณาจักร (มาตรา 83/6 (2))

ตัวอย่าง บริษัทไทยจ่ายค่าลิขสิทธิ์ให้บริษัทที่ตั้งอยู่ต่างประเทศในเดือนกันยายน 2560 จำนวน 100,000 บาท บริษัทไทยต้องนำภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 7,000 บาท ไปนำส่งต่อกรมสรรพากร ภายในวันที่ 7 ตุลาคม 2560 ตามแบบ ภ.พ.36

การนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีนี้ผู้จ่ายต้องนำส่งในอัตราร้อยละ 7.0 ของเงินที่จ่าย (กรณีอัตราภาษีเท่ากับร้อยละ 7.0) ทั้งนี้ หากผู้จ่ายเงินเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีการนำส่งภาษีให้ถือเป็น “ภาษีซื้อ” ของผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าวด้วย

(3) กรณีเป็นการโอนสินค้าหรือโอนสิทธิในบริการซึ่งสินค้าหรือบริการได้มาโดยเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 ตามมาตรา 80/1 (5) (การขายสินค้าหรือให้บริการแก่องค์การสหประชาชาติฯ ซึ่งเสียภาษีในอัตราร้อยละ 0)

ในกรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนขายสินค้าหรือให้บริการกับองค์การสหประชาชาติ ทบวง การชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล ซึ่งอยู่ในข่ายที่จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 ตามมาตรา 80/1 (5) หากต่อมาได้มีการโอนสินค้าหรือสิทธิในบริการดังกล่าว ให้กับบุคคลที่มีองค์การสหประชาชาติ ซึ่งเป็นเหตุให้ผู้รับโอนสินค้าหรือผู้รับโอนสิทธิในบริการมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 82/1 (2) โดยวิธีการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวจะเสียโดยให้ผู้รับโอนสินค้าฯ มีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 83/7)

การนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มทั้ง 3 กรณี ให้นำส่งโดยแบบ ภ.พ.36 ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา ภายใน 7 วันนับแต่วันสิ้นเดือนที่มีการจ่ายเงิน เว้นแต่กรณีตาม (3) (โอนสินค้าหรือสิทธิในบริการ) ให้นำส่งภายใน 30 วันนับแต่วันโอนกรรมสิทธิ์สินค้าหรือได้รับชำระราคาค่าบริการ

3. การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้นำเข้า

ผู้นำเข้าสินค้าจะต้องยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนี้

(1) การนำเข้าสินค้านอกจากกรณีตาม (2) ให้ผู้นำเข้ายื่นใบขนสินค้าตามแบบที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนดต่อเจ้าพนักงานศุลกากร ณ ด้านศุลกากรตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และชำระภาษีมูลค่าเพิ่มต่อเจ้าพนักงานศุลกากร พร้อมกับการชำระอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร (มาตรา 83/8 วรรคหนึ่ง)

(2) ในกรณีที่มีการนำสินค้าที่นำเข้าเข้าไปในคลังสินค้าทัณฑ์บนตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรหรือเขตปลอดอากร ถ้าภายหลังสินค้านั้นได้ปล่อยออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บนโดยมิใช่เพื่อส่งออกหรือได้มีการนำสินค้าออกจากเขตปลอดอากรโดยมิใช่เพื่อส่งออก ให้ผู้นำเข้าที่มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มยื่นใบขนสินค้าและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มต่อเจ้าพนักงานศุลกากรพร้อมกับการชำระอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร (มาตรา 83/9)

5. เครดิตภาษีและการขอคืนภาษี

ผู้ประกอบการจดทะเบียนหากคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วปรากฏว่า ภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ส่วนต่างดังกล่าวให้ถือเป็นเครดิตภาษีที่เหลืออยู่และมีสิทธิได้รับคืนภาษีหรือนำเครดิตภาษีไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มได้ตามเงื่อนไขตามมาตรา 84 แห่งประมวลรัษฎากร

1. การนำเครดิตภาษีที่เหลืออยู่ไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม

เครดิตภาษีที่เหลืออยู่จากการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย) ผู้ประกอบการฯ มีสิทธินำไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มของเดือนถัดไปได้ โดยจะต้องนับยอดยกไปทุกเดือน จะยกเครดิตภาษีข้ามไปชำระภาษีเดือนภาษีอื่นไม่ได้ กรณีที่ไม่นำเครดิตภาษีที่เหลืออยู่ไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มของเดือนถัดไป ก็ให้ช้อคืนเงินสด (ใช้แบบ ภ.พ.30 เป็นแบบคำร้องขอคืน)

2. การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้มีสิทธิขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่มีเครดิตภาษีเหลืออยู่ในแต่ละเดือนภาษี (กรณีไม่ประสงค์ที่จะยกไปชำระภาษีของเดือนถัดไป) (ขอคืนในแบบ ภ.พ.30)
- (2) ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มไว้เกิน ผิด หรือซ้ำ (ใช้แบบ ค.10)
- (3) ผู้มีหน้าที่นำส่งภาษีซึ่งนำส่งภาษีไว้เกิน ผิด หรือซ้ำ (ใช้แบบ ค.10)
- (4) ผู้ไม่มีหน้าที่เสียภาษีแต่ได้ชำระภาษีไว้ (ใช้แบบ ค.10)

การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการให้กระทำได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (ก) การขายสินค้าหรือให้บริการในกรณีที่มีภาษีต้องขอคืน แต่ผู้ประกอบการจดทะเบียนมิได้ขอคืนตามมาตรา 84 (ขอคืนพร้อมกับการยื่นแบบ ภ.พ.30 ของเดือนภาษี) ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนภาษี (แบบ ค.10) ภายใน 3 ปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีสำหรับเดือนภาษีนั้น